

HANDLEIDING DEEL 1

Algemene tips voor de leerkracht:

① Stimuleer de kinderen vanaf les 1 om informatie te verzamelen over onderwerpen die met Spanje en Latijns Amerika te maken hebben. Er zijn enorm veel leuke sites voor kinderen op dit gebied. Zo vergroten ze niet alleen hun taalkennis, maar ook hun culturele kennis. Een selectie van deze links kun je vinden op deze site. Je kunt het ook in een eigen **PORTFOLIO** laten doen. **PORTFOLIO** staat bij alle oefeningen die zich lenen voor dit persoonlijke portfolio.

① Laat de leerlingen woordenlijsten maken in Wrts of Wozzol, dan kunnen ze er leuke oefeningen mee maken en op die manier de woordjes goed leren! Er staan ook al lijsten van vrijwel alle hoofdstukken op Wozzol en Wrts.

② Misschien is een [abonnement op het tijdschrift '¿Qué tal?'](#) iets voor jouw school?

① Kijk - via onze site - naar leuke korte YouTube-filmpjes in het Spaans. [Klik hier](#) of kijk bij Muziek in *Bij deel 1/Bij deel 2*.

① Veel online kinderfilms of -series, kun je zo instellen dat ze in het Spaans nagesynchroniseerd worden, met Nederlandse ondertiteling. Stream zo films en series op Netflix of een andere aanbieder. Zoek via het menu naar Spaanse content. Kies bijvoorbeeld *Everest* via Netflix, een tekenfilm over de vriendschap tussen een kind en Everest, een jong yeti.

① In elke les komt de spreekvaardigheid natuurlijk aan de orde, onder andere met behulp van de *actividades* en de *juegos*. Het is raadzaam om ook steeds weer vragen uit eerdere hoofdstukken te stellen. Door te herhalen, wordt het gemakkelijker.

Extra actividades:

Hier volgt een aantal extra oefeningen dat op elk niveau gebruikt kan worden. Het is verstandig om er al na drie lessen (voorzichtig) mee te beginnen en het steeds uit te breiden.

Tarjetas con los verbos Maak kaartjes met de behandelde werkwoorden. Oefen in tweetallen. Eén leerling geeft een kaartje met een heel werkwoord aan de andere leerling. De andere leerling gooit met de dobbelsteen. 1 is eerste persoon, 2 is tweede persoon etc. Later kun je ook het persoonlijk voornaamwoord erbij zeggen (yo, tú, etc.). De andere leerling moet het werkwoord in de juiste persoonsvorm vervoegen. Deze oefening kun je doen in de presente en later in de verleden tijd. Met een dobbelsteen kun je het ook alleen doen.

Memoria Bedenk een thema, bijvoorbeeld: ropa, casa of animal. Drie leerlingen gaan de klas uit en drie andere leerlingen noemen drie dingen op die met het thema te maken hebben. Dan roep je de leerlingen weer de klas in. Zij moeten binnen één minuut de drie genoemde dingen raden. Het wordt leuker als je het zo snel mogelijk doet of met meer woorden per keer.

Formar grupos Maak kaartjes met bijvoorbeeld mensen uit Spanje/Latijns-Amerika: 4 pintores, 4 zangers of zangeressen, 4 popgroepen etc. Je kunt ook thema's nemen: 4 kledingstukken, 4 meubelen, 4 dingen uit de klas, vier dieren, etc. De kinderen moeten elkaar dan zoeken om een groepje te vormen.

Geografía Xtec.cat is een website met didactische interactieve (land)kaarten en spellen om meer te leren over Spanje. Hier leren je leerlingen ook spellen, hoe de verschillende *Comunidades españolas* heten, waar ze liggen en wat de Spaanse provincies, bergen en rivieren zijn. Er zijn ook kaarten en spellen over Latijns-Amerika.

Online kun je in het Spaans goed de geografie oefenen [als je hier klikt](#). De landen schrijf je natuurlijk bijna allemaal anders, dus het is wel moeilijk. Misschien kun je het klassikaal doen? Je kunt ook landen die te moeilijk zijn wegstreken.

Cijfers Spelend Spaanse cijfers leren? [Klik hier](#)! Of ga naar: <http://www.elabueloeduca.com/aprender/matematicas/numeros/numeros.html>. Dit is een website met didactische spelletjes om de cijfers te oefenen.

Bij de inleiding (pagina 5): hoe start ik de lessen op?

Begin de les met te vragen of de leerlingen weten wie Zorro is. Wat weten de leerlingen over hem? [Klik hier voor extra informatie](#). In de gehele leergang speelt Zorro de hoofdrol (zowel in deel 1 als in deel 2). Er is voor de personage Zorro gekozen omdat hij bekend is bij praktisch iedereen. Zorro komt uit Latijns-Amerika, uit Mexico. Hij is een mythische figuur, stoer maar ook grappig. Doordat hij als rode draad in alle hoofdstukken terugkomt, zit er samenhang in de methode. De kinderen kunnen zich identificeren met Zorro of met een van zijn vrienden of vriendinnen. Je kunt van alle woorden die de kinderen noemen meteen een woord-web maken op het bord. (visualiseren!)

Lees vervolgens gezamenlijk de twee tekstjes en laat de leerlingen de bijbehorende oefeningen maken. Bespreek ze daarna. De inleiding is bedoeld om Zorro te introduceren.

Vraag eens wat de leerlingen allemaal al weten over Spanje of Latijns-Amerika of Mexico. (eventueel kun je de onderwerpen opsplitsen.) Breng nu Mexico in verband met Zorro. Maak hier woord-webben van op het bord.

Voorbeelden voor andere woord-webben zijn:
Spanje: paella, zon, kusten, stranden, voetbal.
Mexico: Zorro, sombrero, mariachi, tequila

Vraag nu welke Spaanse woorden de leerlingen al kennen. Hiermee maak je het mogelijk om meteen de uitspraak te behandelen. Schrijf vooral alles op het bord.

Voorbeelden: La playa, buenos días, qué tal, el chico, la chica, mañana, paella, Lloret de Mar, flamenco, sangría, vaya con dios, etc.

① Er is een liedje van Bassie en Adriaan dat Spaanse woorden bevat. Voor de introductie, zou je dit liedje kunnen gebruiken, ook al is het een beetje oud. [Je kunt het hier vinden](#). In het filmpje komen ook Spaanse plekken langs. Bekijk het samen. Wat zie je?

1. ME LLAMO ZORRO

tekstboek

Luister samen met gesloten boek naar de dialoog en vraag wat de leerlingen begrepen hebben. Luister daarna nogmaals en lees tegelijk mee met de tekst. Daarna lezen twee leerlingen de dialoog hardop voor. Vraag wat ze opvalt aan de dialoog (bijvoorbeeld het omgekeerde vraagteken). Daarna nog een keer laten lezen door twee andere leerlingen. Nu kun je de grammatica behandelen.

Benadruk ook de inhoud van de ballonnen. In deze ballonnen worden door het hele boek veel tips gegeven. Doe daarna de eerste activiteit (*actividad*), gevolgd door het spelletje (*juego*). De getallen zijn nog niet behandeld, maar je kunt de leerlingen wijzen op de getallen onderaan de pagina's. Hierna doe je de laatste *actividad*. Lees als afsluiting de woordjes (*vocabulario*) hardop voor met de groep om zo nogmaals de uitspraak te oefenen. Hierna kunnen ze nog oefenen in tweetallen. Je kunt de les afronden met de vragen over la bandera.

LET OP: Huiswerk, als je huiswerk mee wilt geven, laat leerlingen dan het werkboek thuis invullen. Je kunt in de les nakijken. Natuurlijk moeten ze ook de woordjes leren. Maar leg wel uit hoe je woordjes moet leren. Voor veel leerlingen is het de eerste keer dat ze dat moeten doen. Kies zelf een methode of leg uit dat je eerst Spaans/Nederlands moet leren en daarna andersom. Gebruik voor het uit je hoofd leren zelf, een klein papiertje om de woorden te bedekken. Leer steeds in groepjes van vijf woordjes.

Dit lijkt misschien vanzelfsprekend, maar is dat zeker niet voor alle kinderen.

Extra oefeningen met voorbeeld:
Maak op het bord een kruiswoordpuzzel van alle namen van je leerlingen.
Laat de leerlingen meedenken.
Herhaal steeds de vraag:
¿Cómo te llamas?
Op het bord kun je veel meer kanten uit.

J	U	D	I	T	H					
U					A			A		L
A	N	N	A		N	A	N	N	I	E
N			L					S		N
I			E	M	M	A				I
T			X							
A			A						D	
			N	I	C	O			I	
			D		H				R	
			E		R	E	N	S	K	E
	B	O	R		I					
					S	V	E	N		

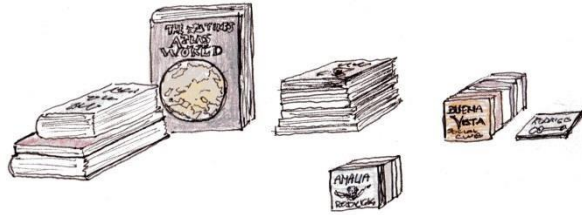
1. werkboek

Tip: Alle antwoorden van het werkboek staan op deze site. Je kunt de antwoorden klassikaal nakijken (ook als spreekvaardigheidsoefening) of de kinderen zelf laten nakijken.

1. Vul een vorm van llamarse in. Let goed op dat kinderen *me*, *te* en *se* goed gebruiken. Hieronder staat een extra oefening om dit gezamenlijk op het bord te behandelen.

Zoek en verbeter de fouten:

- a. Te llamo **o** Juan. Jij heet Juan.
- b. Me llama **a** María. Ik heet Maria.
- c. ¿Te llama **a** Zorro? Heet jij Zorro?
- d. ¿Cómo te llamo **o**? Hoe heet jij?
- e. ¿Cómo se llamas **s**? Hoe heet hij/zij?

2. Deze oefening herhaalt het vraagwoord *¿cómo?* Leg uit wat een vraagwoord is. In het Nederlands kennen ze er vast wel meer. Die komen in de volgende hoofdstukken ook in het Spaans aan de orde.

3. Een vertaalopdracht, die je ook kunt gebruiken voor een korte conversatieoefening in de klas. Laat de kinderen elkaar de vragen stellen. Ze moeten ze ook beantwoorden.

Let op: Dit is een van de eerste gezamenlijke spreekvaardigheidsoefening. Zorg dat alle kinderen meedoen. Als ze niet durven, vraag ze dan alleen hoe ze heten. Schrijf de zinnen desnoods op het bord. Dan hoeven ze het alleen op te lezen. Als ze nu niet meedoen, wordt het later steeds moeilijker om ze mee te krijgen. Het gaat er hier dus niet zozeer om dat ze zelf dingen moeten verzinnen. Wees blij met elk woordje dat ze zeggen.

4./5. Een nieuw teken leren, kost even tijd. De motoriek moet het wel doen!

5. Kleuropdracht, die je zo gek kunt maken als je zelf wilt. Als huiswerk kunnen ze het beplakken of versieren. Als kinderen hun tekening laten zien, kunnen ze erbij vermelden: Es la bandera española/mexicana. Wederom: het moet niet moeilijk zijn om te praten. Het gaat er om de drempel van het spreken te overwinnen.

2. ¿QUIÉN ERES?

tekstboek

Luister naar de dialoog en vraag wat de leerlingen ervan begrijpen. Luister daarna nogmaals terwijl iedereen meeleest met de tekst. Daarna lezen twee leerlingen de dialoog hardop voor. Je kunt twee andere leerlingen het nogmaals laten lezen. Oefen de dialogen ook in tweetallen. Vervolgens behandel je de grammatica en doet de *actividad* en het *juego*.

Canción 1 Bonita banana (cd track 5) :

Introductie:

Voer met de kinderen een gesprekje over de (bananen)plantages van Zuid-Amerika.

Laat daarbij de volgende aspecten aan de orde komen:

- naast koffie, katoen, cacao, tabak en rijst vormt de bananenteelt een belangrijk middel van bestaan in Zuid-Amerikaanse landen
- enkele bekende merken van bananen (Chiquita, Dole...);
- de wijze waarop bananen groeien (in grote trossen, 'families', bij elkaar) en rijpen (van groen naar geel naar bruin);
- natuurrampen zoals vulkaanuitbarstingen, aardverschuivingen en orkanen kunnen voor de plantages enorme gevolgen hebben.

Zet nu de titel van het liedje, *Bonita Banana*, op het bord. Wat zou deze titel betekenen?

Natuurlijk kun je ook meteen de woorden koffie, katoen, rijst etc. in het Spaans geven.

Dat kun je in het Spaans op het bord schrijven. De leerlingen kunnen dan raden wat er naast bananen nog verbouwd wordt.

① Tips bij liedje Bonita Banana:

Het liedje is in het Engels maar het refrein is makkelijk mee te zingen. Leg eerst even uit waarover de tekst gaat en luister een paar keer naar het liedje. Verdeel de kinderen in zangers, dansers en klappers.

Extra informatie:

Bonita Banana (mooie banaan) is een combinatie van Spaanse rumba en Cubaanse salsa. *Cantes de ida y vuelta* worden dit soort liedjes genoemd: liedjes van komen en gaan. Lang geleden vertrokken ze uit Spanje naar Cuba. Daar werden ze beïnvloed door Afrikaanse ritmes en muziekvormen. Vervolgens keerden ze terug naar Spanje en werden ze in de flamenco opgenomen. Dat de flamenco-rumba weer op bezoek is gegaan bij de salsa uit Cuba bewijst *Bonita Banana*.

Tekst

[Klik hier voor het youtube-filmpje van Samba Salad voor het white-board](#)

Op een zonnige dag in een bananenboom

Verliet de mooie Bonita Banana haar familie,
Om ver van de banananwereld weg te gaan,
Voordat haar tijd gekomen was en ze was ook nog wat groen.

Refrein

Oh mooie Bonita, Bonita Bananananana (3x)
Oh mooie Bonita, Bonita Banana

Dus ging ze naar het platteland, want ze wist
Waar de mooiste bananenjongens groeiden.
En binnen een week ontmoette ze een jongen die Fred heette
Hij zoende haar en zei haar dit:

In de stilte van de nacht werden ze zo zacht en zoet
Dat Bonita in plaats van groen geel werd.
Ze nam haar Freddie mee naar haar bananenboom
En ze hielden een groot feest met haar familie.

Tip: Laat de kinderen lekker meezingen als ze dat willen.

[Bezoek de site van Samba Salad en kijk of er in de buurt een optreden is van deze groep die veel Spaanstalige muziek maakt voor kinderen.](#)

Recept Bonita Banaan van Samba Salad:

Wat heb je nodig?

- 1 (goed rijpe) banaan
- geraspte kokos
- boter
- chocopasta

Pel de banaan en snijd hem doormidden en snijd die helften in de lengte weer doormidden zodat je 4 platte stukjes banaan hebt. Bak deze in de koekenpan met een klontje boter tot ze bruin zijn. Bak iedere kant ongeveer vier minuten op zacht vuur. Smeer een beetje chocopasta op de platte kant van de banaan. Besprenkel de stukjes banaan met de geraspte kokos over de chocopasta en klaar is Bonita.

2. werkboek

1. Bij deze oefening worden de leerlingen zich bewust van het verschil tussen mannelijk en vrouwelijk in het Spaans. Je kunt nog benadrukken dat elk woord of mannelijk of vrouwelijk is. Druk ze op het hart om altijd de lidwoorden bij alle woordjes te leren.

2. Deze oefening is gemaakt om ook in de les te behandelen als spreekvaardigheidsoefening. Ga in een kring zitten en laat iedereen om de beurt een vraag stellen aan zijn of haar buur.

3. De vervoeging van ser. Het is leuk om in een kring ieder de volgende vervoeging te noemen. In het begin vergissen de leerlingen zich misschien. Je kunt eventueel het werkwoord nog een keer uitschrijven op het bord. Dan is het gemakkelijker. Als dat goed gaat, kun je het wegvegen. Nu moeten ze het uit hun hoofd doen. Dit is een leuke oefening om elke les te doen, met een werkwoord. Naast de nieuwe werkwoorden, kun je ook de oude herhalen.

4. Hier leren de leerlingen het vraagwoord *quién*. Ook hier kun je een groepsoefening aan vast plakken. Vraag stellen en beantwoorden in de kring. Eerst kun jij als docent de vragen stellen, later moeten de leerlingen elkaar bevragen.

5. Dit is een huiswerkopdracht. Vraag ze het allemaal te doen, zodat je erover kunt praten in de volgende les. Er zijn altijd kinderen die dit niet willen. Neem daarom altijd wat reserveplaatjes mee van bekende figuren, zodat iedereen mee kan doen aan de oefening. Voorbeeld: ¿Quién es tu madre? Mi madre es Veronica. Leerling laat foto zien. Iemand die geen foto heeft, krijgt bijvoorbeeld een plaatje van Bob Esponja of South Park Cartman, Phineas of Ferb, Prinses Peach, Asterix of Obelix, Elsa, Jacobo Lobo (Dolfje Weerwolfje) etc.

3. MI ABUELA VIVE EN ESPANA

tekstboek

In dit hoofdstuk staan het werkwoord *vivir* en de ontkenning centraal. In de dialogen en in de grammatica wordt alleen het enkelvoud van het werkwoord *vivir* behandeld. Wel wordt het hele werkwoord in het rode kader aangeboden.

Luister eerst naar de dialogen met het boek dicht en vraag wat de leerlingen hebben begrepen. Je kunt ze alle drie achter elkaar behandelen. Luister daarna nogmaals terwijl iedereen meeleeft

met de tekst. Daarna lezen twee leerlingen de dialogen voor (elke dialoog andere leerlingen). Daarna nog een keer laten lezen in tweetallen. Vervolgens de grammatica behandelen. Doe daarna de eerste *actividad*, gevolgd door het *juego* en de tweede *actividad*.

Behandel de **uitspraak** met behulp van de ballonnen:

- v/b
- j uitgesproken als g
- Welke Spaanse woorden kennen de leerlingen met deze letters?

Juego:

Eén leerling vraagt aan de andere:

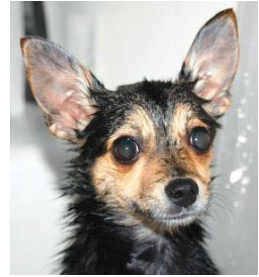
1. ¿Dónde vive San Nicolás? Antwoord: Vive en Madrid.
2. ¿Dónde vive el caballo? Vive en Holanda.
(Dit is een bijvoorbeeld. Het kan ook een plaatsnaam zijn.
Het antwoord maakt niet uit, als ze de vraagstelling maar oefenen).
3. ¿Dónde vive el chihuahua? El chihuahua vive en México.
Of ¿El chihuahua no vive en Holanda? No, el chihuahua vive en México.
4. ¿El elefante no vive en Holanda? No, vive en África.
5. ¿Dónde vive el toro? El toro vive en España.
6. ¿Dónde vive el panda (el oso panda)? El panda vive en China.

Tip: Deze oefening kun je eerst doen in deze vorm: ¿Dónde vive?
En daarna met de ontkenning oefenen: ¿No vive en Holanda?
Of door elkaar laten oefenen, afhankelijk van de vaardigheden van de groep.

3. werkboek

Tip: Alle antwoorden van het werkboek staan op deze site. Je kunt de antwoorden klassikaal nakijken (ook als spreekvaardigheidsoefening) of de kinderen zelf laten nakijken.

1. Vul een vorm van *vivir* in.

2. Vertaal de vragen. Na het nakijken kunnen de leerlingen elkaar ook deze vragen stellen en nieuwe vragen erbij bedenken.

3. Beantwoord de vragen. Bij deze opdracht kun je –net als bij opdracht twee– de leerlingen elkaar de vragen laten stellen. Hier kun je ook nog de zinnen ontkennend laten maken. Hebben ze daar veel moeite mee, dan behandel je de ontkenning nog een keer.

4. Schrijfoefening: let er bij deze oefening op dat het lidwoord correct is.

Tip: leer de woordjes altijd met het lidwoord, ook als dat voor de hand ligt, zoals bij *la casa*. Er is gebleken dat het congrueren van zinnen later dan gemakkelijker gaat.

5. Een woordzoeker: zijn er meer dan tien woorden? Welke zijn het en wat betekenen ze? Behandel ze alleen als de leerlingen er zelf mee komen.
Voorbeelden: mi, por, oro, yo, la, el, no etc.

6. Zet de woorden in de juiste volgorde. Dit is vaak een lastige oefening omdat nu blijkt dat de woordvolgorde in het Spaans niet hetzelfde is als in het Nederlands. Je kunt hier wat dieper op in gaan, als dat nodig is. In het Spaans komt eerst het onderwerp en daarna het werkwoord. Alle werkwoorden staan bij elkaar. Weten de leerlingen wat een onderwerp is? En een werkwoord? Herhaal indien nodig de Nederlandse grammatica.

Werkboek: Extra oefeningen

1. Onderstreep de fout en schrijf de juiste zin erachter. Laat de leerlingen hierna zelf een zin maken met een fout. Die kunnen ze aan hun buurman geven, die hem moet verbeteren. Bij een kleine groep kun je dit ook klassikaal doen.

2. Woordkennis: hier kun je een spel van maken. Wie heeft de meeste woordjes die anderen niet hebben? Je kunt dit spel bij latere hoofdstukken herhalen. Dan kun je het per thema doen of per letter, anders worden het te veel woordjes per keer.

3. Vragen oefenen. Laat de leerlingen elkaar de vragen stellen.

4. Zet de zinnen in de goede volgorde. Je kunt de zinnen ook nog vragend laten maken of ontkennend. Ook hier kun je de oefening aangrijpen voor een conversatie.

5. Combineer de woordparen. Kennen de leerlingen nog meer paren?

Denk aan el pirata/la pirata, el perro/el gato, el niño/la niña, el actor/la actriz, bonito/bonita.

6. Werkwoordoefening: oefen deze werkwoorden in de klas in een kring. Eerst mogen de leerlingen nog in hun boek kijken, maar later niet meer. Het is de bedoeling om om de beurt zo snel mogelijk de drie vormen te noemen. Doe dit bij alle werkwoorden die je in het boek tegenkomt. Kinderen vinden het leuk en ze leren het werkwoord probleemloos uit hun hoofd. Kennen ze misschien de meervoudsvormen ook al?

4. ¿QUÉ ES?

tekstboek

Luister gezamenlijk naar de dialoog en vraag wat de leerlingen ervan begrijpen. Luister daarna nogmaals terwijl iedereen meeleeft met de tekst. Daarna lezen twee leerlingen de dialoog hardop voor. Je kunt twee andere leerlingen het nogmaals laten lezen. Dit doe je ook zo met de andere twee dialogen. Oefen de dialogen daarna in tweetallen.

Vervolgens kun je de grammatica behandelen. Doe daarna de *actividad*, gevolgd door het *juego*. Je kunt de vlaggen behandelen door bijvoorbeeld aan elkaar te vragen: *¿De qué país es la bandera?*
Antwoord: *Es la bandera de ...*

Grammatica: benadruk bij de grammatica dat ze dit werkwoord moeten stampen en met een voorbeeld onthouden, met hun naam. Hier kun je weer in de kring om de beurt de volgende vervoeging opnoemen, zoals eerder al aangegeven. Maak er een spelletje van.

Juego

Vraag aan elkaar: figura 1 *¿Qué es? Es una vaca.*
 Figura 2 *¿Qué es? Es un oso.* Etc.

Hier kun je, als dat nodig is, het verschil uitleggen tussen la/una en el/un (bepaald/onbepaald).

Vocabulario

Laat de leerlingen eerst de woordjes hardop voorlezen en daarna elkaar overhoren. Dat kan ook de les erna.

Actividad

Maak een woord-web met alle dieren die de leerlingen nu kennen. (esponja, zorro, caballo, perro, vaca, toro, elefante, oso, avestruz, flamenco)

Actividad

Laat de leerlingen een foto meenemen van een dier en dan aan elkaar vragen erover stellen, zodat ze de vragende voornaamwoorden goed kunnen oefenen.

Actividad

Vraag aan elkaar: ¿El elefante es una mascota?

Antwoord: No, (el elefante) no es una mascota.

¿El oso es una mascota? No, no es una mascota.

¿La vaca es una mascota? No, no es una mascota.

4. Werkboek

Alle antwoorden van het werkboek staan op deze site. Je kunt de antwoorden klassikaal nakijken (ook als spreekvaardigheidsoefening) of de kinderen zelf laten nakijken.

1. Laat de leerlingen met een dobbelsteen de vormen van het werkwoord *ser* oefenen.

Dit is een extra oefening, die je kunt gebruiken in de les.

Horizontal

1. jij bent
2. jullie zijn
3. zij zijn

Verticaal

4. hij/zij is
5. ik ben
6. wij zijn

[Klik hier voor een versie voor de leerlingen:](#)

1 ...E...	...R...	4 ...E...	5 ...S...			
		2 ...S...	...O...	...I...	6 ...S...	
			...Y...		...O...	
					...M...	
				3 ...S...	...O...	...N...
					...S...	

2. Vormen van *vivir* en *llamarse* invullen. Hier kun je ook weer met de dobbelsteen oefenen.

Extra oefening om de werkwoorden te oefenen:

Maak de volgende zinnen af.

a. Mi padre	b. ¿Dónde
c. Vivo	d. Mi amiga
e. Tu madre	f. Tú

Laat de leerlingen ook zelf nog zinnen maken.

El juego del ahorcado

3. Een oefening met de vragende voornaamwoorden. Laat de leerlingen de vragen ook aan elkaar stellen en beantwoorden.

4. een vertaal oefening. Je kunt deze zinnen ook vragend laten maken of ontkennend.

5. Stukjes zin bij elkaar zoeken. De vertaling kunnen de leerlingen in hun schrift zetten.

6. Ontbrekende letters invullen. Je kunt galgje spelen met deze woorden. Laat bij deze versie de eerste en laatste letter ook weg, anders is het misschien te gemakkelijk.

7. Zet de zinnen in de goede volgorde. Laat de leerlingen zelf ook eens een dialogje schrijven. Ze kunnen dat dan voordragen of spelen samen met een klasgenoot.

8. Kleur de tekening in. Er staan ook nog kleurplaten op de site, waarvan een aantal olifanten. Kijk bij *Extra lesmateriaal, Kleurplaten*.

5. ¿CUÁNTOS AÑOS TIENES?

Tekstboek

Luister gezamenlijk naar de dialoog met het boek gesloten. Vraag wat de leerlingen ervan begrijpen. Luister daarna nogmaals terwijl iedereen meeleeft met de tekst. Daarna lezen twee leerlingen de dialoog hardop voor. Je kunt twee andere leerlingen het nogmaals laten lezen. Dit doe je ook zo met de andere drie dialogen. Oefen de dialogen daarna in tweetallen. Vervolgens kun je de grammatica behandelen. Doe daarna de *actividad*, gevolgd door het *juego*. Je kunt de vlaggen behandelen door bijvoorbeeld aan elkaar te vragen: *¿De qué país es la bandera?* Antwoord: *Es la bandera de ...*

Getallen

De getallen staan op de CD. Luister ze gezamenlijk en laat de leerlingen ze nazeggen en uit het hoofd leren. De **actividad** op pagina 15 behandelt de getallen. Leuke oefening om in de klas te doen!

Extra actividad

De leerlingen nemen allemaal een andere persoonlijkheid aan: Bob Esponja, Peppa Pig, Spiderman, Maria, Princesa Peach etc.

Docent vraagt: *¿Quién tiene 12 años?* Leerling: *Yo tengo 12 años*

Je kunt ook vragen wie de leerling is en daarna hoe oud hij is.

¿Quién eres? Soy la princesa Elsa. ¿Cuántos años tienes? Tengo 7 años.

Laat de leerlingen elkaar ook deze vragen stellen.

Juego pagina 15

Bij de fiets kun je vragen: *¿Quién tiene la bici?* Pablo tiene la bici.

Vraag ook aan de leerlingen of ze een fiets hebben. Wie heeft er twee fietsen?

De leerlingen hoeven niet de waarheid te zeggen. Als het maar Spaans is!

TIP: Op de site bij Wordwall-oefeningen staan ook oefeningen om de lessen te herhalen.

Je kunt ze thuis laten maken of klassikaal doen via het whiteboard. Deze oefeningen zijn ook geschikt om op een mobiel te doen.

Extra actividad

In een rondje met leerlingen tellen. Elke vijfde persoon zegt 'piep' in plaats van vijf. Je kunt hier mee variëren: elke vijfde leerling staat op, draait een rondje, of maakt een gekke beweging, trekt een gekke bek etc.

Extra actividad

Tellen en tegelijk met een bal gooien. Terwijl je gooit, noem je een getal. Dit spel kun je ook doen om de werkwoorden te oefenen, bijvoorbeeld het werkwoord *ser*. De eerste leerling zegt *soy*, de tweede *eres* etc. Later kun je zo ook de dagen van de week en de maanden oefenen.

5. werkboek

Alle antwoorden van het werkboek staan op de site. Je kunt de antwoorden klassikaal nakijken (ook als spreekvaardigheidsoefening) of de kinderen zelf laten nakijken.

Tip: Klik op de site *Bij deel 1, Extra oefeningen*. Daar staan nog meer oefeningen. Ook bij *Wordwall-oefeningen*, staan extra oefeningen, die je online doet, ook op een mobiel.

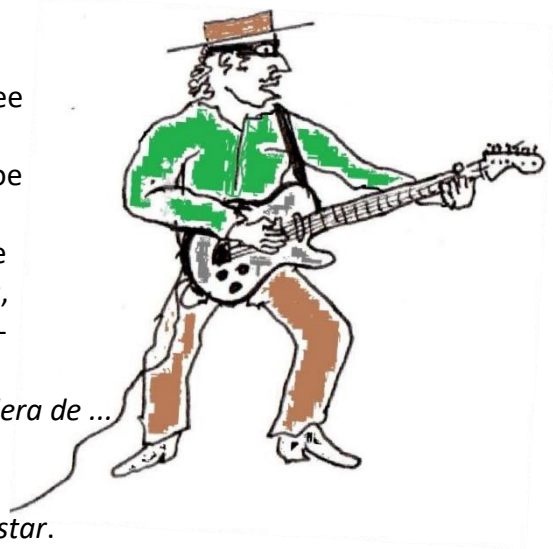
1. Het werkwoord *tener* komt hier aan bod. Het is belangrijk dat de kinderen dit werkwoord goed kunnen vervoegen. Besteed hier extra aandacht aan. Oefen het werkwoord met de dobbelsteen.
2. Dit is een vertaalopdracht. Als extra oefening kunnen de leerlingen de zinnen aanpassen aan hun eigen levenssituatie.
3. Invuloefening met het werkwoord *tener*. Laat de leerlingen zelf nog 6 zinnen maken met alle vervoegingen van het werkwoord.
4. Puzzeltje, De leerlingen kunnen de plaatjes ook een kleurtje geven of zelf een tekening maken van Zorro met een hond.
5. Een vertaal oefening. Laat de leerlingen uitbeelden wat ze bedoelen. De anderen moeten raden in het Spaans wat de leerling bedoelt.
6. Zelf een verhaaltje schrijven. Laat de leerlingen hun verhaaltje inleveren. Deel ze willekeurig uit. De leerlingen lezen het verhaaltje dat ze gekregen hebben voor. Kunnen ze raden van wie het is? **PORTFOLIO**

6. UN POCO DE CULTURA

Tekstboek

Luister naar de dialoog en vraag wat de leerlingen ervan begrijpen. Luister daarna nogmaals terwijl iedereen meeleeft met de tekst. Daarna lezen twee leerlingen de dialoog hardop voor. Je kunt twee andere leerlingen het nogmaals laten lezen. Dit doe je ook zo met de andere twee dialogen. Oefen de dialogen daarna in tweetallen. Vervolgens ga je de grammatica behandelen en daarna de *actividades*, gevolgd door het *juego*. Je kunt de vlaggen behandelen door bijvoorbeeld aan elkaar te vragen:

¿De qué país es la bandera? Antwoord: Es la bandera de ...

Grammatica

In dit hoofdstuk behandelen we het werkwoord *estar*.

Dit hoofdstuk leent zich uitstekend om de topografie van Spanje te behandelen.

Juego – verzin een vraag bij elke foto

Bij dit *juego* kunnen ze alle vraagwoorden oefenen die ze tot nu toe hebben gehad.

Extra actividad

Net als bij hoofdstuk vier, kunnen de leerlingen bij dit hoofdstuk een foto meenemen van een familielid en elkaar daar vragen over stellen en beantwoorden. Stimuleer de leerlingen en laat zien hoeveel ze al weten.

Vocabulario

Laat de leerlingen eerst de woordjes oplezen en daarna elkaar overhoren (en/of de les erna).

Actividad

Met behulp van het kaartje van Spanje op de binnenzijde van de voorflap kunnen de leerlingen elkaar vragen stellen over de plaatsen. Zoek wat foto's op van Spaanse steden en laat die op het whiteboard zien.

Actividad

Met een atlas erbij kun je vragen stellen over de hoofdsteden van Europa en Zuid-Amerika.

Culturele Actividad

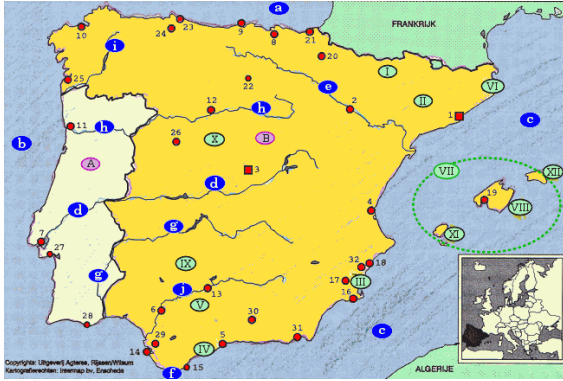
Hier kun je via de link een blinde kaart van Spanje (zie inzet) downloaden.

[Klik hier voor de topografiekaart van Spanje!](#)

Dit zijn de antwoorden bij de topografie.

A	Portugal	a	Golfo de Vizcaya
B	España	b	Océano Atlántico
1	Barcelona	c	Mar Mediterráneo
2	Zaragoza	d	Tajo

3	Madrid	e	Ebro
4	Valencia	I	Pirineos
5	Málaga	II	Cataluña
6	Sevilla	III	Costa Blanca
7	Lisboa	IV	Costa del Sol
		V	Andalucía

Canción

Is er iemand jarig in de klas? Dan zingen we het liedje *Cumpleaños feliz*. Klik op de titel voor een filmpje op YouTube.

Grappig filmpje met oefening

De volgende link bevat een grappig filmpje over Bob Esponja en de verjaardag van een vriend: <https://www.youtube.com/watch?v=cn4JeneBClw>. Bekijk het samen op het smartboard.

Beantwoord de volgende vragen:

1. ¿Cómo se llama el amigo de Bob Esponja? Se llama Patricio (Estrella).
2. ¿Cómo se llama el amigo de Bob Esponja y Patricio? Se llama Calamardo Tentáculos.
3. ¿Dónde vive Bob Esponja? Vive en Fondo de Bikini.
4. ¿Cómo se llama el animal del juego? Se llama caballo del mar.
5. ¿Cómo se llama la casa de Bob Esponja? Es una piña.

Kleurplaat

Via deze link krijg je een kleurplaat van Bob Esponja op een zeepaardje, vergelijkbaar met die hiernaast. Leuk om uit te printen en uit te delen.

Bij *Extra lesmateriaal*, *Kleurplaten* vind je nog meer kleurplaten met Bob in de hoofdrol.

Banderas

De vlaggen zijn van Argentinië en Cuba. De leerlingen kunnen op internet thuis iets opzoeken over deze landen. In de klas kunnen ze dan één of twee zinnen in het Spaans hierover zeggen. Dat hoeft niet ingewikkeld te zijn. Op de volgende pagina staan een paar voorbeelden om de kinderen op weg te helpen.

- Vragen:
- * La capital de Cuba se llama Havana.
 - * Buenos Aires significa 'goede luchten' en Holandés.
 - * En Cuba viven cubanos.
 - * En Cuba tienen calor.
 - * Argentina está en el sur de América.
 - * La llama vive en Argentina.
 - * Cuba es un nombre bonito.
 - * Zorro no vive en Argentina, vive en México.
 - * No soy argentino/a.

Actividad extra **PORTFOLIO**

Omdat in dit hoofdstuk ook de verjaardagen aan bod komen, is het misschien leuk om een uitnodiging voor een verjaardag te laten zien. De kinderen kunnen dan voor hun portfolio een eigen uitnodiging maken. Wat moet er allemaal in staan? Overleg met de kinderen. [Kijk hier voor online uitnodigingen.](#)

invitar	= uitnodigen
mi cumple	= mijn verjaardag
te espero	= ik verwacht je
desde	= vanaf
hasta	= tot
en ...	= in (plaats)
no faltes	= je moet komen (vrij vertaald)

Tip: Vergeet niet de linkjes van de Wordwall-spelletjes per hoofdstuk door te geven. De kinderen kunnen ze thuis maken op hun mobiel of online. Ze staan op de site.

6. werkboek

1. Beantwoord de vragen. Laat de leerlingen ook zelf een aantal steden of landen opzoeken. Hoe heten die in het Spaans? Denk bijvoorbeeld aan de (hoofd)steden van Europa zoals *Londres, París, Bruselas, La Haya*.

2. Lidwoorden invullen. Bij deze invuloefening zijn de lidwoorden zo in te vullen. De leerlingen kunnen ook zelf een oefening maken en die aan elkaar geven. Ze kunnen hiervoor alle woordjes gebruiken die ze tot nu toe gehad hebben.

3. Uitspraakoefening. Laat de leerlingen ook voorbeelden zoeken bij de letters.

4. Kennisvragen. Dit is een soortgelijke oefening als 1. Als je die al uitgebreid hebt gedaan, kunnen de leerlingen deze oefening zo maken. Het is wel goed als ze de belangrijkste hoofdsteden in het Spaans kennen

5. *Sopa de letras*. Woorden die de leerlingen moeten vinden zijn: *playa, once, lluvia, siete, ¿cuántos?, jardín, sed, niña, hambre*. Laat de kinderen ook voor elkaar een woordzoeker maken.

6. *Verbos*. Maak hier ook weer een kring-oefening van. Iedere leerling moet een vervoeging noemen en de buurman/vrouw noemt de volgende in het rijtje. Dit kun je steeds sneller doen, eerst met boek en daarna zonder. Zo leren ze splendorwijs de vervoegingen hun hoofd.

Extra oefeningen

1. Het werkwoord *tener*. De leerlingen kunnen zelf zinnen maken met de vervoegingen of vragen maken voor elkaar. Als ze het werkwoord nog niet uit hun hoofd kennen, kun je een kringoefening doen zoals bij hoofdstuk 6.

2. Vertaal oefening met *tener*. Je kunt deze zinnen ook vragend maken. Heeft iemand geen twee zussen? Dan moeten ze ontkennend antwoorden.

3. Leeftijden zeggen. Dit is een oefening die heel geschikt is om mondeling in de klas te doen. Stel zelf de eerste vragen, maar laat de leerlingen daarna elkaar bevragen.

4. Hier kun je iets meer vertellen over het gebruik van het werkwoord *tener*.

Wanneer gebruik je dit werkwoord eigenlijk?

a. Bij bezit:

ejemplo: Tengo una bici.

b. Bij leeftijd:

ejemplo: Tienes trece años.

c. Vaste combinaties:

Ejemplo: Tengo miedo/prisa.

Tengo frío/hambre/sed/suerte.

Je kunt de leerlingen wijzen op het verschil tussen Spanje en Latijns Amerika. (carro = coche, plata = dinero)

5. Vertaalopdracht. Laat de leerlingen ook zelf een zin maken en vertalen. Dat kunnen ze ook voor elkaar doen.

6. Vertaalopdracht. Als extra oefening kunnen ze thuis vast een (vraag)zin bedenken voor een klasgenoot.

7. Combineer! Hier moeten de leerlingen vervoegingen herkennen. Dat kun je ook met de dobbelsteen oefenen. 1 = ik, 2 = jij etc.

7. LAS COMPRAS

Tekstboek

Luister gezamenlijk naar de dialoog met het boek gesloten. Vraag wat de leerlingen ervan begrijpen. Luister daarna nogmaals terwijl iedereen meeleeft met de tekst. Daarna lezen twee leerlingen de dialoog hardop voor. Je kunt twee andere leerlingen het nogmaals laten lezen. Dit doe je ook zo met de andere drie dialogen. Oefen de dialogen daarna in tweetallen. Hardop lezen is erg belangrijk voor de spreekvaardigheid. Raad je leerlingen aan het ook thuis hardop te oefenen. Vervolgens kun je de grammatica behandelen. De *juego* en de *actividad* kun je het beste doen, nadat je de werkwoorden goed geoefend hebt.

Grammatica

Werkwoord *ir* en regelmatige werkwoorden op *-ar*.

Je kunt de werkwoorden herhalen door een kringoefening te doen. Iedereen noemt om de beurt de volgende vervoeging. Als je in een kring zit, kun je het steeds sneller doen.

Juego, variant

Om de werkwoorden nog beter te oefenen, kun je dit spelletje spelen. Zoek plaatjes van dieren of laat de kinderen die zoeken of tekenen en leg ze op tafel. Ieder kind vraagt om de beurt wat een ander kind wil kopen.

¿Qué vas a comprar? Voy a comprar.....

De kinderen kiezen iets uit de plaatjes. Dit kun je ook variëren:

¿Vas a comprar un elefante?

No, no voy a comprar un elefante, voy a comprar un perro.

Grappige actividad: toneelstukjes!

Laat de leerlingen toneelstukjes schrijven over mensen die boodschappen doen, of een bar bezoeken. Ze kunnen de dialogen als basis nemen. Ook de kaartjes van de *juego* variant kun je hier goed gebruiken. Je kunt dit ook nog gebruiken voor een toneeluitvoering waarbij de ouders komen kijken. Dat kun je natuurlijk zo gek maken als je zelf wilt.

[Kijk voor een voorbeeld hier!](#)

Extra actividad met *ir a* ...

Laat de leerlingen zoveel mogelijk werkwoorden opnoemen die ze vervolgens gebruiken in de constructie *voy a* Ze kunnen ook nieuwe werkwoorden opzoeken in een woordenboek. Sommige leerlingen hebben dat misschien nog nooit gedaan. Dan is het leuk om die vaardigheid ook te oefenen. De volgende oefening doet dat.

Extra actividad: hoe gebruik je een woordenboek?

Laat de leerlingen deze pagina zien op een smartboard of print de pdf uit door [hier te klikken](#). Laat ze ook met eigen woordenboeken werken. Ieder woordenboek is anders, maar er zijn wel veel overeenkomsten. Dit stukje komt uit van Dale, Groot Woordenboek.

muy de él; ten voeten uit por todo lo alto; een portret ten voeten uit un retrato de cuerpo entero; voetje voor voetje pasito a pasito 6.2 aan de voet van al pie de
voetafdruk <de (m.)> 0.1 *huella del pie*
voetangel <de (m.)> ♦ 1.1 voetangels en klemmen *dificultades ocultas; escollos*
voetbad <het> 0.1 [cosm.; bvd] *baño de pies* 0.2 [scherts.; plas] zie voorbeeld ♦ 1.2 thee met een voetbad *traza de té con líquido derramado en el plato*
voetbal
I <de (m.)> 0.1 [bal] *balón* <m.>, *pelota*
II <het> 0.1 [balsport] *fútbol* <m.>, *balompié* <m.> ♦ 1.1 Koning Voetbal *el deporte rey* 2.1 aanvallend voetbal *fútbol ofensivo*; betaald voetbal *fútbol profesional*; verdedigend voetbal *fútbol defensivo* 3.1 voetbal spelen *jugar al fútbol*
voetbal- 0.1 *de fútbol*
voetbalknie <de> 0.1 *menisco, rodilla de futbolista*
voetballen <onov.ww.> 0.1 *jugar* <ue → t47> *al fútbol*
voetballer <de (m.)>, **voetbalster** <de (v.)> 0.1 *futbolista* <m. & v.>, *jugador* <m.>, *jugadora* <v.> *de fútbol*
voetballerij <de (v.)> 0.1 *fútbol* <m.>, *mundo del fútbol*
voetbalpool <de (m.)> 0.1 *quinielas* <v., mv.> *(de fútbol)*
voetbalschoen <de (m.)> 0.1 *bota de fútbol*
voetbaltoto <de (m.)> 0.1 *quinielas* <v., mv.> *(de fútbol)*
voetbalvandalisme <het> 0.1 *vandalismo en el fútbol*
voetbank <de> 0.1 *banqueta para pies, escabel* <m.>, *banquillo*
voetbediening <de (v.)> 0.1 *mando de pedal*
voetbeweging <de (v.)> 0.1 *movimiento de pie*
voetboeien <de> 0.1 *grillos* <m., mv.>
voetbreed <het> ♦ 3.1 geen voetbreed wijken *no ceder un ápice; no ceder un palmo*
voeteneind <het> 0.1 *pie* <m.> *(de una cama)*

1. Het dikgedrukte woord is het woord dat je zoekt.

Bijvoorbeeld: **voetbal**

2. Dan krijg je een Romeins nummer (I of II) dat aangeeft dat er twee mogelijkheden zijn: *de voetbal* (de bal) en *het voetbal* (de sport).

3 Daarna staat aangegeven welk geslacht het woord heeft in het Nederlands. Dat kan *de* zijn - *m* (mannelijk) of *v* (vrouwelijk) - of *het*, wat onzijdig is.

4. Nu volgen de Spaanse vertalingen. Deze hebben ook een nummer. Voorbeeld: voetbal

I (de(m.)) 0.1 [bal] **balón** (m.), **pelota**

NB Achter *pelota* staat geen geslacht. Omdat het op een -a eindigt, weet je dat het vrouwelijk moet zijn.

5. Na het dropje ♦ volgen één

of meer voorbeeldzinnen, waarbij het woord in de context wordt geplaatst. Voorbeeld: *thee met een voetbad, verdedigend voetbal*. (zie pijlen)

6. Als je in een Spaans woordenboek een woord niet kan vinden, is het woord dat je zoekt waarschijnlijk niet de woordenboekvorm. Kijk dan of het om een werkwoord gaat en achterhaal het hele werkwoord. Voorbeeld hiervan is *sé*, wat helemaal niet op *saber* lijkt. Soms staan er achter in het woordenboek werkwoordlijsten. Daar kun je onregelmatige vormen vaak terugvinden.

7. Spreekwoorden en gezegden zijn soms moeilijk te vinden. Ze staan bij de belangrijkste woorden uit het spreekwoord of gezegde.

Voorbeeld: *voetje voor voetje* staat onder *voet*.

7. Werkboek

1. Contesta la pregunta. Hier verzinnen de kinderen zelf antwoorden. Laat het ze niet te ingewikkeld maken.

2. Traduce. Let hier vooral op de woordvolgorde bij de ontkenning in de laatste zin.

3. Combina. Laat de kinderen ook vertellen waarom andere opties niet kunnen.

4. Colorea. Op de site staan nog veel meer kleurplaten, die ook veel groter zijn. (Kijk op de site bij deel 1) Die kun je uitprinten en uitdelen. Of laat de leerlingen zelf een pizza tekenen en erbij zetten in het Spaans wat ze erop doen. Hier kun je de woordenboekoefening ook weer gebruiken.

5. Burbujas. Zoek de woorddelen bij elkaar. Is het gemakkelijk om alle lidwoorden te vinden? Bij welke zelfstandige naamwoorden is het moeilijk? Hebben de leerlingen nog meer woorden gevonden?

6. Werkwoorden vervoegen. De leerlingen moeten de werkwoorden zoveel mogelijk uit het hoofd leren. Varieer na het nakijken van deze oefening ook met andere werkwoorden op -ar zoals *hablar*, *necesitar*, *esperar*.

Tip: Doe iedere les een *cadena* met een aantal werkwoorden.

8. ¿QUÉ NECESITA USTED?

Tekstboek

Luister gezamenlijk naar de dialoog met het boek gesloten. Vraag wat de leerlingen ervan begrijpen. Luister daarna nogmaals terwijl iedereen meeleeft met de tekst. Daarna lezen twee leerlingen de dialoog hardop voor. Je kunt twee andere leerlingen het nogmaals laten lezen. Dit doe je ook zo met de andere drie dialogen. Oefen de dialogen daarna in tweetallen. Hardop lezen is erg belangrijk voor de spreekvaardigheid. Raad je leerlingen aan het ook thuis hardop te oefenen. Vervolgens kun je de grammatica behandelen. De *juego* en de *actividad* kun je het beste doen, nadat je de werkwoorden goed geoefend hebt.

Grammatica

Deze les behandelt weer twee werkwoorden op -ar.

Laat de leerlingen nog meer werkwoorden opnoemen op -ar zoals *llamar* en *estar*. Gaan die net zo? Oefen hiermee.

Actividad – winkeltje

Kijk eens in de kleuterklassen of daar winkelmateriaal ligt.

Ook bij de Action-winkels kun je soms kunstfruit kopen voor een kleine prijs. Misschien heb je ook nog wat mini's van de Albert Heijn actie. (Ook die kun je trouwens op internet kopen.) Kies niet te moeilijke artikelen zoals broccoli, kaas, pizza, ijs, mais, blikje cola.

Maar je kunt ook plaatjes op internet zoeken en ze uitprinten. Zoek plaatjes van woorden die de kinderen al gehad hebben. Knip de plaatjes uit en leg ze in de klas. Nu kunnen de kinderen winkeltje spelen. Laat ze eerst de dialoog volgens het voorbeeld in les 8 volgen. Als dat goed gaat, kunnen ze zelf een dialoogje schrijven en als toneelstukje opvoeren.

Tip: voorstelling voor ouders de laatste vijf minuten van de les.

Let op! (groen ballonnetje)

Leg uit dat het in Spanje veel gewoner is om de gebiedende wijs te gebruiken dan in Nederland en België. *Tenga* is heel beleefd. Er bestaat voor alle werkwoorden een beleefde vorm van de gebiedende wijs.

Canción: No tengo dinero

Op de site staat behalve onderstaande tekst van dit lied ook een link naar YouTube om het te kunnen beluisteren. (*Bij deel 1, muziek*) De vertaling van dit lied is nogal moeilijk, dus maak het vooral niet te ingewikkeld. De vertaling staat wel op de site.

No tengo dinero

*Los modernos lujos viven aquí
En el lugar más alto de mi ciudad
Se nutren de imágenes y de relais
Yo quisiera estar ahí más*

No tengo dinero, oh

*Los nuevos italianos crean aquí
Impávidos y fieros de la velocidad
Neo psichico es el sintético edén
Yo quisiera estar ahí más*

No tengo dinero oh...

*Neo psichico
Besado de una dea tu eres
Patria de estos te crean (2)*

No tengo dinero oh... (2)

Extra oefening met het Canción

Laat de kinderen tellen hoe vaak het woordje *dinero* wordt gezegd. Ook kun je ze laten luisteren en opschrijven hoeveel woorden ze herkennen. Deze woorden kun je dan op het bord schrijven en het lied nog een keer luisteren. Zo leren ze meteen dat je niet alle woorden hoeft te herkennen om er iets van te begrijpen.

Woorden die ze kunnen herkennen zijn: no, tengo, dinero, los, viven, en, el, yo, estar, y, de, la, es, una, tú, eres, te

8. Werkboek

1. Welk woord hoort niet in dit rijtje thuis?
Er zijn verschillende mogelijkheden bij deze oefening. Dit zijn de antwoorden die op de site staan:

1. leche
2. supermercado (de rest is vrouwelijk)
3. café (de rest is koud)
4. vas (jij vorm, enige onregelmatige)
5. prima (de rest is mannelijk)

Maar je kunt ook andere argumenten bedenken waardoor andere antwoorden mogelijk worden.

Laat de leerlingen ook zelf een paar opgaven maken en aan hun buurman/vrouw geven.

2. Combineer. Ook hier zijn meerdere opties mogelijk. Kijk bij deze oefening daarom goed waarom sommige antwoorden elk of niet kunnen. Daar leren ze meer van dan alleen maar nakijken.

3. Combina. 1. zumo 2. supermercado 3. manzana of mango 4. panadería 5. juego

4. Termina la frase. Doordat de lidwoorden er al bij staan, zijn er niet veel andere mogelijkheden. Let hier op bij het nakijken. Welke winkels kennen de kinderen al?

5. Busca las palabras

Laat de kinderen hardop voorlezen wat er op de slang staat, zonder pauzes tussen de woorden. Kennen ze nog meer voedingsmiddelen of fruit? Leer ze er een paar extra: fresa, sandía, melón, kiwi, uva, plátano, pera

6. Subraya y corrige

Dit is een belangrijke grammaticale oefening.

Weten de kinderen precies waarom iets fout is?

9. ME GUSTA SALIR

Tekstboek

Luister gezamenlijk naar de dialoog met het boek gesloten. Vraag wat de leerlingen ervan begrijpen. Luister daarna nogmaals terwijl iedereen meeleeft met de tekst. Daarna lezen twee leerlingen de dialoog hardop voor. Je kunt twee andere leerlingen het nogmaals laten lezen. Dit doe je ook zo met de andere dialogen. Oefen de dialogen daarna in tweetallen. Hardop lezen is erg belangrijk voor de spreekvaardigheid. Raad je leerlingen aan het ook thuis hardop te oefenen. Vervolgens kun je de grammatica behandelen. De *juego* en de *actividad* kun je het beste doen, nadat je de grammatica goed geoefend hebt.

Grammatica

Werkwoord *gustar* wordt in dit hoofdstuk behandeld en het onregelmatige werkwoord *ir*. Het werkwoord *gustar* is vaak lastig omdat het *leuk vinden* betekent, maar de constructie volgt van *bevallen aan* (met een meewerkend voorwerp). Dat kun je gebruiken bij je uitleg:

<i>Me gusta la pizza.</i>	Pizza bevalt me/aan mij.	Ik houd van pizza.
<i>Te gusta el perro.</i>	De hond bevalt je/aan jou.	Jij houdt van de hond.

Ongetwijfeld gaan de kinderen meteen ook meervouden gebruiken.

<i>Me gustan las manzanas.</i>	Appels bevallen me.	Ik houd van appels.
<i>Te gustan los animales.</i>	Dieren bevallen je.	Jij houdt van dieren.

En ontkennend of vragend:

<i>No me gustan los insectos.</i>	Insecten bevallen me niet.	Ik houd niet van insecten.
<i>¿Te gustan los tomates?</i>	Bevallen tomaten je?	Houd jij van tomaten?

Doe nu de *juego* (pagina 23) klassikaal en de *actividad* in groepjes.

Juego/actividad variant

Daarna kun je de kinderen andere voorbeelden laten bedenken. Waar houden ze van of juist niet?

Ze kunnen eigen woorden gebruiken, maar ook woorden uit de methode. Schrijf de woorden op het bord. Je kunt twee kolommen maken, één met enkelvoud en één met meervoud. Dan leren ze meteen goed het onderscheid tussen deze twee te maken.

Als de kinderen eraan toe zijn, kun je de *hij-vorm* ook toevoegen.

Le gusta el pastel.

Hem/haar bevalt de taart.

Hij/zij houdt van taart.

No le gusta el pastel.

Hem/haar bevalt de taart niet.

Hij/zij houdt niet van taart.

Nu kun je de *actividad* van pagina 23 doen met alle drie de vormen (ik, jij en hij/zij).

Je kunt klassikaal of in groepjes van drie om de beurt elkaar vragen stellen:

leerling 1: *¿Te gusta el perro?*

leerling 2: *Sí, me gusta el perro.*

leerling 3 vraagt aan 1: *¿Le gusta el perro?*

leerling 1: *Sí, le gusta el perro?*

En natuurlijk kun je de constructie ook met een werkwoord doen:

leerling 1: *¿Te gusta vivir en Holanda?*

leerling 2: *Sí, me gusta vivir en Holanda.*

leerling 3 vraagt aan 1: *¿Le gusta vivir en Holanda?*

leerling 1: *Sí, le gusta vivir en Holanda.*

Tip! Nederland is natuurlijk *Los Países Bajos* in het Spaans. Misschien is het leuk om dat nu te vertellen?

Bezittelijke voornaamwoorden

In deze les wordt een begin gemaakt met het gebruik van de bezittelijke voornaamwoorden.

Vaak zijn die al eerder langsgekomen, maar je kunt er wel een oefening aan wijden.

De leerlingen kunnen bijvoorbeeld vragen bedenken voor elkaar met gebruik van de plaatjes die ze zelf meenemen van hun huisdieren en hun familie. Ze kunnen ook een stukje zelf schrijven over hun eigen situatie.

Voorbeeld: *¿Te gusta mi perro? ¿Te gusta mi gato? ¿Te gusta mi nombre?* Als ze andere woordjes willen gebruiken, kun je ze die later opzoeken. Maak een lijstje op het bord.

PORTFOLIO

Werkwoord *ir*

Het werkwoord *ir* wordt nu ook in het meervoud gegeven. Daar kun je weer een *cadena*-oefening mee doen: zo snel mogelijk in een kring geeft elk kind de volgende vervoeging.

Laat ze daarna elk een vraag maken met dit werkwoord.

Voorbeeld: *¿Vas a España? ¿Vamos a tomar una coca cola? ¿Vais a salir? etc.*

9. Werkboek

1. Maak zinnen met vamos.

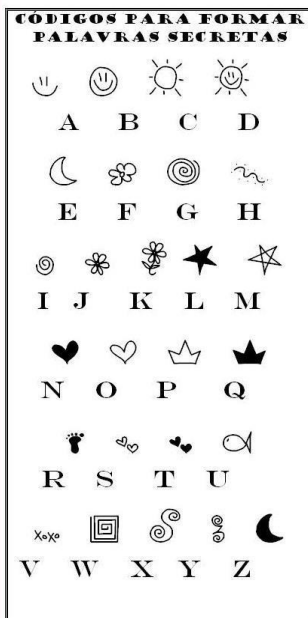
Hier kun je vraagzinnen van maken die de kinderen dan weer aan elkaar stellen.

2. Beantwoord de vragen.

Doe deze oefening ook klassikaal en met andere woorden.

3. Vertaal.

Hier staat de hij/zij vorm nog niet bij. Je kunt vragen of de kinderen de zinnen in de derde persoon willen zetten. In deze oefening wordt ook het onbepaald lidwoord gebruikt. Leg als dat nodig is, uit wat het verschil is tussen de/het en een. We laten het verschil in het gebruik van lidwoorden tussen Spanje en Nederland hier nog buiten beschouwing.

4. Wat vind je leuk?

Dit is een vrije oefening, die wel heel leuk klassikaal kan worden behandeld. Wat vinden de kinderen er zelf van?

5. De geheime code. **PORTFOLIO**

Laat de kinderen zelf thuis ook een geheime code maken. Dat mag ook op een andere manier; een voorbeeld is de illustratie links. Die kunnen ze de volgende les aan elkaar geven. Wel in het Spaans uiteraard!

6. Combineer en vertaal.

Bij deze oefening is het van belang dat je samen nakijkt waarom niet elke mogelijkheid kan. Waarom is dat eigenlijk? Zo herhaal je veel grammatica.

7. Invuloefening.

Ook hier hardop voorlezen!

9. Werkboek - Extra oefeningen

1. Maak ontkennend.

Waar komt de ontkenning/het woordje *no*? Besteed tijd aan de woordvolgorde. Die is in het Spaans voor stellende en vragende zinnen hetzelfde. Daarom staat er ook een omgekeerd vraagteken voor de zinnen. Hoe moet je anders weten dat het een vraag is, als de volgorde niet verandert?

2. Orden de zinnen.

Ook hier kun je aandacht besteden aan de woordvolgorde. Eerst onderwerp, vervolgens gezegde, daarna lijdend voorwerp en bijwoordelijke bepalingen. Laat de leerlingen zelf een zin bedenken volgens dit stramien. Voorbeeld: Tu amiga no come pollo en Madrid.

3. Vertaal.

Als extra oefening kun je de zinnen in het meervoud laten zetten.

4. Beantwoord de vragen.

Deze oefening kun je met elkaar doen

5. Vul in en vertaal.

Welke vraagwoorden kennen de leerlingen al? Schrijf ze nog een keer op het bord.

6. Vervoeg de werkwoorden.

Het is handig om elke les even een paar minuutjes te besteden aan werkwoorden. In de kring kun je ze om de beurt een vervoeging laten opzeggen, of ieder kind één werkwoord.

7. Crucigrama.

1. panadería 2. madre 3. manzana 4. padre 5. eres 6. leche 7. sed 8. dos 9. tía 10. al 11. vas

Let op: Nummer tien bevat nieuwe informatie: **a + el = al**. Dat hebben de kinderen nog niet eerder gehad. Hier volgen een paar voorbeelden aan de hand waarvan je het kunt uitleggen. Voorbeelden: *Voy al museo. Vamos al restaurante.* Maar: *Vamos a la playa.*

10. EN EL RESTAURANTE

Tekstboek

Luister gezamenlijk naar de dialoog met het boek gesloten. Vraag wat de leerlingen ervan begrijpen. Luister daarna nogmaals terwijl iedereen meeleest met de tekst. Daarna lezen twee leerlingen de dialoog hardop voor. Je kunt twee andere leerlingen het nogmaals laten lezen. Dit doe je ook zo met de andere dialogen. Oefen de dialogen daarna in tweetallen. Hardop lezen is erg belangrijk voor de spreekvaardigheid. Raad je leerlingen aan het ook thuis hardop te oefenen. Vervolgens kun je de grammatica behandelen. De *juego* en de *actividad* kun je het beste doen, nadat je de grammatica goed geoefend hebt.

Grammatica

Deze les komen de werkwoorden op –er aan bod, met als voorbeeld *comer* en *beber*. Kijk of de kinderen een ander werkwoord volgens dezelfde regels kunnen vervoegen, zoals *correr*, *leer*, *aprender* of *vender*.

Actividad - Woorden opnoemen of opschrijven

Deze oefening kun je ook doen met alle woorden die al behandeld zijn. Tel dan alleen de woorden die niemand anders heeft. Schrijf nieuwe woorden op het bord. Je kunt ook samen een woord-web maken met alle etenswaren of alle diernamen.

Actividad **PORTFOLIO**

Dit rollenspel kun je gebruiken om voor de ouders of de andere leerlingen op te voeren (bijvoorbeeld tijdens een speciale les, zoals kerst of de laatste les voor een vakantie.) Gebruik dan verkleedkleden en laat de kinderen er zelf meer dialoog bij schrijven. Dan kunnen ze het ook in hun portfolio zetten. [Hier is nog een kort voorbeeld](#)! Geen goede kwaliteit, maar wel dikke pret en de leerlingen genieten! Als je zelf filmpjes hebt, stuur ze ons! (Vraag de ouders wel om toestemming!) Dan zetten we ze op onze Facebookpagina.

Canción – Alimentarse (cd track 56)

Si fuerte y listo quieres ser
escucha bien
lo que hay que comer.
Si te aprendes la canción,
hoy sabrás qué es lo mejor.

Desayuno, leche y cereales
zumos, fruta y un yogurt.
Para comer,
un plato de pasta,
carne o pescado y ensalada,
una bocata
en la merienda
y legumbres en la cena.

No te olvides de comer fruta

sea naranja o melón,
manzanas, kiwis
o mandarinas,
ciruelas o melocotón.

Piensa también en la verdura,
necesaria en cualquier dieta
Espinacas y lechuga,
coliflor y berenjena.
¡Un buen plato cada día
ato cada día,
no te faltará energía!

Neem ook eens wat kunstfruit
mee om weer winkeltje mee te
spelen. Je kunt het soms
goedkoop kopen bij bijvoorbeeld
Actionwinkels. De leerlingen
kunnen ook zelf plaatjes kleuren
van fruit en uitknippen.

[Klik hier](#) om een filmpje te openen op Youtube over eten.

Je [kunt ook dit plaatje](#) openen op je white-board en er een conversatie-oefening van maken.

10. Werkboek

1. Maak de dialoog af met de
informatie uit het tekstboek.
Misschien ook goed om hier de
vertalingen van beide zinnen te
zetten.

2. Responde.

Als dit nog moeilijk is, kun je deze
oefening eerst in het Nederlands
doen. Daar antwoord je ook op de
vraag:

Wat neem jij? met **IK** neem

Wat nemen jullie? **WIJ** nemen

3./4. Wat neemt Elena/Zorro?

Bij deze oefening is het de bedoeling dat je het tekstboek volgt.

Extra actividad

De leerlingen vullen zelf in wat ze willen nemen. Je kunt er een toneelstukje van maken.

5. Vul in.

Deze oefening kun je gezamenlijk nakijken. Er zijn meerdere oplossingen mogelijk en het is
leuk om dit te spelen in de klas. Als een leerling iets anders zegt dan verwacht, moet er ook
een ander antwoord komen.

6. Hoe zeg je dit in het Spaans?

Met deze zinnen kunnen de kinderen hun spreekvaardigheid uitbreiden. Ze kunnen ze uit
het hoofd leren, maar moeten wel de inhoud kunnen veranderen.

11. TE ESCRIBO UNA CARTA

Tekstboek

Luister gezamenlijk naar de dialoog met het boek gesloten. Vraag wat de leerlingen ervan begrijpen. Luister daarna nogmaals terwijl iedereen meeleeft met de tekst. Daarna lezen twee leerlingen de dialoog hardop voor. Je kunt twee andere leerlingen het nogmaals laten lezen. Dit doe je ook zo met de andere dialoog. Oefen de dialogen daarna in tweetallen. Hardop lezen is erg belangrijk voor de spreekvaardigheid. Raad je leerlingen aan het ook thuis hardop te oefenen. Vervolgens kun je de grammatica behandelen. De *juego* en de *actividad* kun je het beste doen, nadat je de grammatica goed geoefend hebt.

Grammatica

Werkwoorden op –ir komen in dit hoofdstuk aan bod. Laat zien dat regelmatige werkwoorden op –ir dezelfde uitgangen krijgen. Gebruik hiervoor de werkwoorden: *vivir*, *abrir* (openen), *recibir* (ontvangen), *subir* (instappen/omhoog gaan), *permitir* (toestaan). Het geeft niet dat ze de werkwoorden nog niet kennen. Het gaat er juist om dat ze het systeem kunnen toepassen, met welk werkwoord dan ook. [Klik hier](#) voor een korte oefening op de computer met deze werkwoorden. Die kun je klassikaal doen, maar ook thuis laten maken.

Querer - willen

Het werkwoord *querer* is een belangrijk werkwoord. Oefen het weer in de kring, of op het rijtje: ieder kind een vervoeging. Laat ze ook eens een voorbeeldzin maken met dit werkwoord. Gebruik de dobbelsteen als vast onderdeel in de les.

Usted

In dit hoofdstuk wordt *u* behandeld. Dat staat in het Spaans in de derde persoon, maar in het Nederlands in de tweede persoon. Als de kinderen dat nog niet weten, is het verstandiger daar verder niet op in te gaan. *Usted* hoort gewoon bij de derde vervoeging. Je kunt dit oefenen door oefeningen uit de vorige hoofdstukken te herhalen maar nu met *usted*. Laat ze elkaar met *u* aanspreken. Ze kunnen dan ook een andere identiteit aannemen.

Por ejemplo: *¿Cómo se llama usted? Me llamo Bob Esponja.*

¿Dónde vive usted? Vivo en el mar.

① In het groene ballonnetje wordt het werkwoord *preferir* kort aangestipt. We behandelen nu alleen de drie eerste vormen. Gebruik dit werkwoord bij de *juego*.

Kleuren

Leg uit dat de kleuren die eindigen op een *-o* in het enkelvoud, verbuigen (veranderen) afhankelijk van het geslacht, mannelijk of vrouwelijk. De andere kleuren veranderen niet in het enkelvoud: *el gato azul/la casa azul, el perro verde/la casa verde*. Deze veranderen wel in het meervoud: *camisas verdes*. Let op: *Rosa, naranja* en *violeta* veranderen helemaal niet.

Juego met de kleuren en het vraagwoord ¿cuál?

De kleuren oefen je door te vragen wat de lievelingskleur is van een leerling.

Nu gaan we ook het vraagwoord *¿cuál?* gebruiken. Dit hebben we niet eerder gedaan.

Hier is een extra uitleg die je kunt gebruiken tijdens de les.

¿Qué? betekent in principe *wat*. Het vraagt naar een definitie of karakteristieke eigenschap.

¿Cuál? betekent *welke* en vraagt naar een keuze tussen een aantal mogelijkheden.

¿Qué es esto? Es un libro con poemas. ¿Qué es ajo? Es una planta para comer. ¿Qué comes?

¿Qué haces? ¿Qué es una mesquita?

Maar: *¿Cuál es tu nombre?, ¿Cuál es tu número de teléfono?, ¿Cuál es tu correo electrónico?,*

¿Cuál es tu dirección?, ¿Cuál es tu libro? Cual gebruik je meestal met het werkwoord *ser*.

Let op: *Cuál* kan niet voor een zelfstandig naamwoord staan.

Dus: *¿Qué color prefieres?*

Extra oefening met kleuren

Een aardige luisteroefening [staat hier](#). De kinderen kunnen de uitspraak van de kleuren oefenen. Ook [door hier](#) te klikken krijg je een leuke oefening met de kleuren. De leerlingen horen een kleur en moeten het bijbehorende potlood erbij zoeken.

Extra oefening met de getallen

Online zijn er ook leuke oefeningen: [Klik hier!](#)

Actividad

bij de eerste *Actividad* noemen de kinderen om de beurt een kleur en zoeken daar een voorbeeld bij. Bij de tweede *Actividad* gebruiken de kinderen het werkwoord *querer*. Dit kun je ook afwisselen met het werkwoord *preferir*.

Extra actividad

Hierna volgt een oefening die je met een smartboard kunt doen. Zo hoeven de kinderen niet lang na te denken over voorbeelden, maar kunnen direct aan de slag met de kleuren. Dit is meteen een herhaling van de woordenschat.

Ejercicio con los colores

De kinderen mogen zelf weten welke kleur ze kiezen.

1. Bob Esponja es
2. El pato Donald es
3. El zorro es y
4. El toro es
5. El caballo es
6. El oso panda es y
7. El perro es
8. El gato es y
9. El elefante es
10. La naranja es
11. El oso Pooh es
12. La vaca es y
13. El coche es
14. El mole es
15. La bici es

Canción – vamos a reciclar (track 57)

Hier volgt eerst de gehele tekst. [Als je hier klikt, krijg je](#) een oefening waar woorden zijn weggelaten en met een aantal vragen. Je kunt de oefeningen uitprinten en gebruiken in de les. Het gaat over dit liedje!

**Cada cosa en su lugar
Es donde debe estar
No ensuciamos nuestro hogar,
¡Vamos a reciclar!**

**Los contenedores son
De cuatro colores,
Por las calles al pasar,
Nos invita a reciclar**

**El verde quiere el vidrio,
Comida en el marrón
En el amarillo sólo el plástico,
Y en el azul papel y cartón.
Cada cosa en su lugar...**

**En la desechería
Todo aprovecharán.
Si no has ido todavía,
No te lo pienses más
Cada cosa en su lugar ...**

Vocabulario:

cada cosa	ieder ding
lugar	plaats
no ensuciamos nuestro hogar	laten we niet vies maken ons huis (thuis)
la calle	de straat
nos invita	nodigt ons uit
el vidrio	glas
comida	eten
papel	papier
la desechería	de gemeentewerf (afval- brengstation)
aprovecharán	zij zullen er profijt van hebben

11. Werkboek

1. **Termina** el diálogo. De kinderen beantwoorden de zinnen met behulp van dialoog 1 in het boek. Hierna kunnen ze ook zelf antwoorden verzinnen.

2. **Contesta** a las preguntas. Dit is een oefening, die je in de klas samen kunt behandelen.

3. **Completa**. Bij deze oefening moeten de kinderen het woordenboek gebruiken, als ze de woordjes niet kennen. In de handleiding bij hoofdstuk 7 staat een oefening voor het gebruik van het woordenboek. Hoewel internet hierin zeker een functie vervult, blijft het handig om het opzoeken in een woordenboek als vaardigheid te bezitten.

4. **Completa** las frases. De leerlingen moeten hier de ontbrekende woordjes invullen met behulp van de dialogen uit het tekstboek. Bij deze oefening kun je goed zien of ze de teksten begrepen hebben en hoe je werkwoorden moet vervoegen.

5. **Colorea** el mapa. Dit is een oefening voor de algemene ontwikkeling. Je kunt de kinderen vragen welke plekken ze allemaal nog meer kennen in Spanje. Gebruik onderstaande kaart als je een smartboard hebt. Deze kaart staat ook op de binnenflap van het tekstboek.

6. **Vertaal oefening**. Zinnen van het Nederlands in het Spaans zetten.

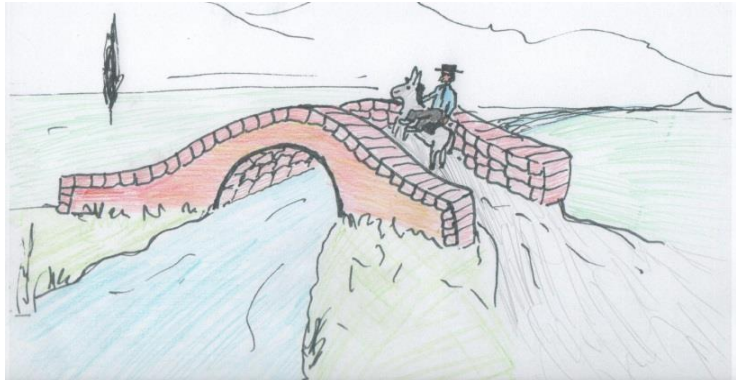
Bij deze oefening kun je ook de ontkenning extra oefenen, door alle zinnen ontkennend te laten maken.

12. UN POCO MÁS DE CULTURA

Tekstboek

Luister gezamenlijk naar de dialogen met het boek gesloten. Vraag wat de leerlingen ervan begrijpen. Luister daarna nogmaals terwijl iedereen meeleeft met de tekst. Daarna lezen twee leerlingen de dialoog hardop voor. Je kunt twee andere leerlingen het nogmaals laten lezen. Dit doe je ook zo met de andere dialoog. Oefen de dialogen daarna in tweetallen.

Zorro en el puente románico de Ordino en Andorra

Hardop lezen is erg belangrijk voor de spreekvaardigheid. Raad je leerlingen aan het ook thuis hardop te oefenen. Vervolgens kun je de grammatica behandelen. De *juego* en de *actividades* kun je het beste doen, nadat je de grammatica goed geoefend hebt.

Tapas

Dit hoofdstuk gaat over tapas. Misschien is het leuk om te vertellen waar het woord *tapas* vandaan komt. De volgende tekst komt deels van Wikipedia.

De oorsprong van de 'tapa' is afgeleid van het Spaanse werkwoord 'tapar', hetgeen afdekken of bedekken betekent. Op basis van deze betekenis wordt vaak verondersteld dat tapas zijn ontstaan uit de gewoonte om een drankje letterlijk met een stuk brood af te dekken, dit om te voorkomen dat er bijvoorbeeld vliegen in het glas zouden komen.

De oorsprong zou terug te voeren zijn tot 1500 en keizer Karel V. Onder zijn bewind vertrok van het zuiden van Spanje om het uur een paard en ruiter naar de Zuidelijke Nederlanden waar Margaretha van Parma zijn vertegenwoordigster was. Onderweg stopten de ruiters vaak in herbergen om iets te drinken. Al snel werd vastgesteld dat heel wat ruiters ronduit dronken op hun paard zaten, dus heeft Keizer Karel verordonneerd dat alle herbergen in Spanje bij de drank ook voedsel moesten aanbieden. Zodoende werd vermeden dat de ruiters enkel wijn of alcohol dronken en geen voedsel tot zich namen. Vandaar het gebruik om (voornamelijk in Spanje) kleine hapjes, tapas, bij de drank te serveren.

Grammatica

Saber - Het werkwoord *saber* wordt hier geïntroduceerd.

Extra actividad: Laat de kinderen thuis een gemakkelijke vraag formuleren. Op school wisselen de leerlingen de vragen uit en beantwoorden de vragen. Als het een te moeilijke vraag is geweest, kunnen ze antwoorden met 'No losé'. Dit kan schriftelijk, in groepjes of klassikaal.

Tener que - moeten

Dit betekent in combinatie met een heel werkwoord moeten. Zoek er gezamenlijk meer voorbeelden bij en stel elkaar daar vragen over. ¿Tienes que comer? ¿Tienes que dormir?

Juego - Doel is het herhalen van de woordenschat.

Dit spel bestaat uit een ketting van woorden waarvan de laatste letter steeds de eerste letter is voor het volgende woord. Als het niet meer lukt nieuwe woorden te vinden, kunnen de kinderen ook achterin bij de woordenlijst kijken.

Het is ook leuk om dit spel met twee letters te spelen: *casa – sana – naranja – jamón* etc. Denk er ook aan dat je de vervoegingen van de werkwoorden kunt gebruiken: *como – mono* etc. of *comes – esponja*

Actividad – woord-web

Maak een woord-web op het bord. Misschien kennen de kinderen wel meer tapas? Denk hierbij aan: *Tortilla de patatas, gambas al ajillo, patatas alioli, chorizo, gazpacho, sepia a la plancha, paella.*

Tip: Nu kun je *gustar* mooi oefenen. Als alle tapas op het bord staan, vraag je elkaar: *¿Te gusta el jamón? Sí, me gusta. No, no me gusta.*

Let op: bij de *albóndigas* en *patatas bravas* moeten de leerlingen *me gustan* gebruiken!

Actividad – Jugar al ahorcado

Laat ook de eerste en laatste letter weg als je het spel begint, anders is het te gemakkelijk.

Actividad – ¿De qué color es ?

De kinderen gebruiken de plaatjes om de kleuren te herhalen. Ze kunnen ook zelf meer voorbeelden bedenken, met de woordjes die ze al gehad hebben.

12. werkboek

1. Haz palabras – maak begrijpelijke woorden van deze letterhoopjes.

De antwoorden zijn: *rojo, color, hablar, idea* en *cartas*.

2 Kleuren! Als blijkt dat de kinderen kleurplaten heel leuk vinden, staan er op de site onder *Extra lesmateriaal* nog meer kleurplaten.

Extra actividad: vertel wat je ziet op het plaatje. Veo un barco, veo a Zorro, veo el mar, etc Misschien is het handig om het werkwoord ver op het bord te schrijven met de eerste drie vervoegingen bijvoorbeeld.

3. Traduce. Als de kinderen dit goed kunnen vertalen, blijkt hoeveel ze al weten. Je kunt met deze oefening variëren door het kind zijn of haar eigen verhaal te laten vertellen. **PORTFOLIO**

4. El artículo. Natuurlijk weten de kinderen al dat elk zelfstandig naamwoord in het Spaans mannelijk of vrouwelijk is. Inmiddels weten ze dat bijvoeglijke naamwoorden zich richten naar het zelfstandig naamwoord. Deze kennis is ook van belang in breder perspectief. Andere talen hebben dit vaak ook. Het is aan te raden deze eerste kennismaking met dit fenomeen goed te bespreken. Hoe beter ze de lidwoorden bij de zelfstandige naamwoorden leren, hoe gemakkelijker ze de taal leren. Welke taal dan ook ...

5. Werkwoordsvervoegingen. Als de kinderen de vervoegingen nog niet (goed) kennen, is het nu zaak daar nog eens flink aan te trekken. Oefen in een kring, of met dobbelstenen. Er is een kwartetspel te koop met leuke plaatjes die bij de leergang passen. Je kunt hem vinden op de site. Daar worden de werkwoorden ook behandeld.

6. Traduce. Nu eens een vertaling naar het Nederlands.

13. ¿DÓNDE ESTÁS?

Tekstboek

Luister gezamenlijk naar de dialoog met het boek gesloten. Vraag wat de leerlingen ervan begrijpen. Luister daarna nogmaals terwijl iedereen meeleest met de tekst. Daarna lezen twee leerlingen de dialoog hardop voor. Je kunt twee andere leerlingen het nogmaals laten lezen. Dit doe je ook zo met de andere dialoog. Oefen de dialogen daarna in tweetallen. Hardop lezen is erg belangrijk voor de spreekvaardigheid. Raad je leerlingen aan het ook thuis hardop te oefenen. Vervolgens kun je de grammatica behandelen. De *juego* en de *actividad* kun je het beste doen, nadat je de grammatica goed geoefend hebt.

Grammatica

Het werkwoord *estar* wordt hier opnieuw behandeld. Nu kun je beginnen met de uitleg van het verschil tussen *estar* en *ser*. In het Nederlands betekent het immers allebei *zijn*.

Ser = permanente situatie: kenmerk/eigenschap (bijvoorbeeld: nationaliteit, kleur, herkomst, tijd, bezit, materiaal.)

Voorbeelden:

1. Ik ben Spaanse.	<i>Soy española.</i>
2. Jij bent intelligent.	<i>Eres inteligente.</i>
3. Elena is knap.	<i>Elena es guapa.</i>
4. De naam is mooi.	<i>El nombre es bonito.</i>
5. Mijn vader komt uit Mexico.	<i>Mi padre es de México.</i>
6. Het is vandaag maandag.	<i>Hoy es lunes.</i>
7. Deze hond is van mijn moeder.	<i>Este perro es de mi madre.</i>
8. Is het van chocola?	<i>¿Es de chocolate?</i>
9. Het paard is zwart.	<i>El caballo es negro.</i>
10. Het huis is wit.	<i>La casa es blanca.</i>

NB. Het naamwoordelijk deel van de zin verbuigt mee.

Estar = zich bevinden (staan, liggen, zitten, zijn)

Voorbeelden:

1. Het boek ligt op tafel.	<i>El libro está en la mesa.</i>
2. De auto staat in de garage.	<i>El coche está en el garaje.</i>
3. De appels zitten in de tas.	<i>La manzanas están en el bolso.</i>
4. Wij zitten in de bus.	<i>Estamos en el autobús.</i>
5. Ze staan in de tuin.	<i>Están en el jardín.</i>
6. Zijn jullie thuis?	<i>¿Estáis en casa?</i>

Je hoeft hier niet diep op in te gaan. Kinderen nemen dit gemakkelijk over en gebruiken het zonder er bij na te denken.

Buscar is een regelmatig werkwoord, dat precies zo gaat als *comprar, tomar, esperar* en *necesitar*. Oefen ook hier weer een keer in de kring: om de beurt zeggen de kinderen de volgende vervoeging.

Tip: herhaal nu ook de andere werkwoorden meteen. Als je dit iedere les 5 minuten doet, onthouden ze alles veel beter en wordt het een leuk spel. Werkwoorden die ze tot nu toe gehad hebben: *llamarse* (enkelvoud), *ser, vivir, tener, estar, ir, comprar, tomar, esperar, necesitar, gustar* (2 vormen), *comer, beber, escribir, querer, saber, buscar*.

[Je kunt ze ook online laten oefenen door hier te klikken](#). Ook al kennen de kinderen bij deze oefening niet alle werkwoorden, ze zullen er toch van leren. (Op onze site staat nog een oefening *Bij de methode, Extra lesmateriaal, 4. werkwoord*)

Persoonlijk voornaamwoord

We behandelen nu pas de persoonlijke voornaamwoorden als onderwerp gebruikt. Zo hopen we te voorkomen dat kinderen het blijven gebruiken, net als in het Nederlands. Deze verdeling in zes groepen is voor de meeste talen hetzelfde. Ook de werkwoorden worden in deze zes groepen (eigenlijk drie enkelvoud en drie meervoud) verdeeld. Hier staan kinderen vaak niet bij stil. Wijs op de overeenkomsten met het Nederlands.

Extra actividad

We oefenen met de letters. We hebben niet eerder het spellen uitgebreid behandeld. Nu kun je daar misschien iets meer op ingaan. Vooral de letters die anders zijn dan in het Nederlands, zoals de jota, hache, eñe, cu, uve, doble uve, equis, i griega, zeta. Behandel ze vooral als de e-mailadressen van de kinderen die letters bevatten. Laat de kinderen hun naam (nombre) en achternaam (apellido) spellen. Kijk voor het volledige alfabet achter in het boek, bij het grammaticagedeelte op blz. 46. Daarmee kunnen ze oefenen.

Juego – werkwoorden

De kinderen herhalen de werkwoorden hier. Maak ook eens kaartjes met de werkwoorden. Print ze uit en leg ze op tafel. Zo hoeven de kinderen niet zo lang na te denken welk werkwoord ze moeten kiezen. Ze wijzen het dan gewoon aan en zeggen het hardop.

Je kunt op de site nog meer spelletjes vinden om de werkwoorden te oefenen zoals memorie met werkwoorden. Ook met het Zorro-kwartetspel oefen je de werkwoorden.

Je kunt de kinderen ook extra wordwall-oefeningen laten doen die wij gemaakt hebben. Met tener:

- <https://wordwall.net/resource/35778855>
- <https://wordwall.net/resource/24145303>

Met vivir:

- <https://wordwall.net/resource/24231215>
- <https://wordwall.net/resource/35778855>

Actividad – obra de teatro

Dit is een leuke activiteit om bijvoorbeeld voor de ouders en/of de school op te voeren. Je kunt het ter plekke laten vertalen door een leerling uit je groep. Je kunt het zo gek maken als je zelf wilt, met bijpassende kleding en muziek. Je kunt er nog personages bij laten figureren zoals Zorro, een ober en andere gasten in het restaurant. Bedenk daarbij dat het zeer zinvol is om af en toe stukjes tekst uit het hoofd te leren.

bron: Dreamstime.com

13. Werkboek

1. Contesta a las preguntas. Je moet hier antwoord geven op vragen die over de tekst gaan.
2. Verbos. Het werkwoord *estar* en *saber* moeten hier vervoegd worden. Eigenlijk moeten de leerlingen die nu uit hun hoofd kennen. Als dat niet zo is, kun je het herhalen.
3. Completa y traduce. Hier moeten de leerlingen werkwoorden vervoegen en de zinnen daarna vertalen.
4. Otro código secreto. De letters staan hier door elkaar. Laat de kinderen ook zelf een geheime code maken en die aan hun buurman geven. Je kunt dit als huiswerk geven en daarna in hun portfolio bijvoegen. **PORTFOLIO**
5. Maak zinnen. Als je deze oefening gezamenlijk nakijkt, kun je ook vragen waarom kinderen voor deze antwoorden gekozen hebben.
6. Sopa de letras. De kleuren worden herhaald.
7. Colorea el sueño de Zorro. Laat de kinderen zelf een stripje maken over Zorro met tekstballonnetjes. Die kunnen ze dan in hun portfolio stoppen. **PORTFOLIO**

Tip voor extra overhoring:

Je kunt een extra leesvaardigheidsoefening als overhoring geven.

Hier zijn wat voorbeeldvragen voor zo'n testje. Gebruik daarvoor dialoog 2 van les 11:

a. ¿Por qué no le gusta a Zorro escribir cartas a mano?	Porque es mucho trabajo.
b. ¿Qué color no le gusta a Zorro?	A Zorro no le gusta el color rosa.
c. ¿Qué color prefiere Zorro?	Zorro prefiere el color azul.
d. ¿Cuál es el color del amor?	El color del amor es rojo.
e. ¿Qué color le gusta a Elena?	A Elena le gustan todos los colores

14. ¡TE QUIERO, ZORRO!

Tekstboek

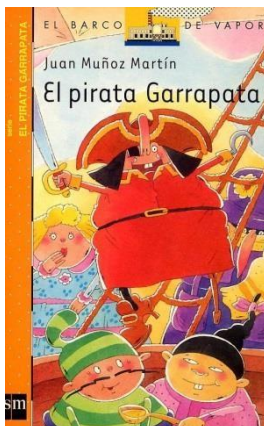
Luister gezamenlijk naar de dialoog met het boek gesloten. Vraag wat de leerlingen ervan begrijpen. Luister daarna nogmaals terwijl iedereen meeleeft met de tekst. Daarna lezen twee leerlingen de dialoog hardop voor. Een derde kan de kus verzorgen, dat is altijd erg leuk! Je kunt twee andere leerlingen het nogmaals laten lezen. Dit doe je ook zo met de andere dialoog. Oefen de dialogen daarna in tweetallen. Hardop lezen is erg belangrijk voor de spreekvaardigheid. Raad je leerlingen aan het ook thuis hardop te oefenen. Vervolgens kun je de grammatica behandelen. De *juego* en de *actividad* kun je het beste doen, nadat je de grammatica goed geoefend hebt.

Grammatica

De lidwoorden, zowel onbepaalde als bepaalde lidwoorden worden in dit hoofdstuk behandeld. Wijs erop dat woorden die eindigen op een –o vaak mannelijk zijn en die op –a vrouwelijk. Natuurlijk zijn er veel uitzonderingen op die regel. Je kunt de leerlingen laten zoeken in de vorige hoofdstukken naar woorden die niet op –a of –o eindigen. **Zie ook pagina 47.**

el móvil	el olor	la ración	el país	la muerte	el puente
el animal	el amor	la canción	el avestruz	la leche	el nombre
el español	el actor	la madre		la noche	el postre
el pastel		la noche		la clase	el mole
	el limón	la clase			el tomate
la capital	el croasán	la imagen			el restaurante
la cárcel	el jamón				el coche
	el pan				el elefante
					el padre

NB el pirata/la pirata

Tip: Het is het beste om altijd het lidwoord samen met het zelfstandig naamwoord tegelijk te leren. Juist omdat er zoveel uitzonderingen zijn.

Grammatica: werkwoordcombinaties

Net als in het Nederlands, kun je ook in het Spaans meerdere werkwoorden achter elkaar krijgen. Er is dan maar één werkwoord vervoegd. We hebben dit ook al besproken in hoofdstuk 7 bij *ir a*. Ook daar kwam een heel werkwoord achter het vervoegde werkwoord. Geef nog wat voorbeelden op het bord. Let op de woordvolgorde in het Spaans: alle werkwoorden bij elkaar.

1. Wij willen ijs eten.	<i>Queremos comer helado.</i>
2. Zij willen Elena opbellen.	<i>Quieren llamar a Elena.</i>
3. ¿Willen jullie niet uitgaan?	<i>¿No queréis salir?</i>
4. Zij gaan Elena bellen.	<i>Van a llamar a Elena.</i>
5. Ik ga een cola nemen/drinken.	<i>Voy a tomar una coca cola.</i>

Oefen *salir* klassikaal. Alleen de eerste vervoeging is onregelmatig. Schrijf *salir* en *vivir* op het bord, zodat je kunt zien dat ze op dezelfde manier verbogen worden.

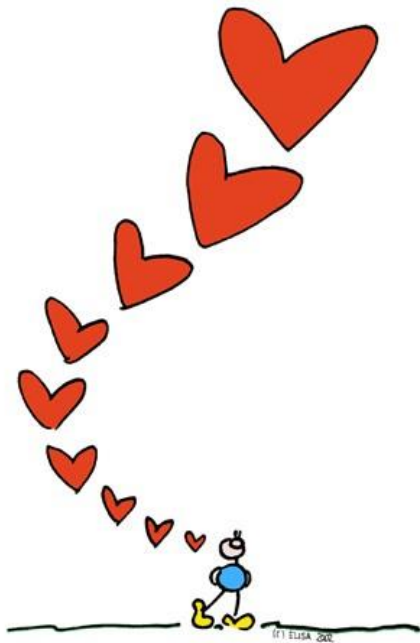
Juego – rare combinaties

Sommige mensen vinden het lastig om ter plekke dingen te moeten verzinnen. [Klik hier voor een pdf die je kunt downloaden en uitprinten](#). Met behulp van deze plaatjes kun je combinaties maken, zonder ze zelf te hoeven verzinnen. Dan kun je de juego met zelfverzonnen combinaties daarna doen. Foto: [Manuel Torres Garcia \(unsplash\)](#)

verde iQué Guay!	el elefante iQué Guay!	el bebé iQué Guay!	el flamenco iQué Guay!	el queso iQué Guay!
amarillo/a iQué Guay!	la girafa iQué Guay!	la madre iQué Guay!	la llama iQué Guay!	el limón iQué Guay!
rojo/a iQué Guay!	el oso iQué Guay!	el padre iQué Guay!	la alpaca iQué Guay!	la pizza iQué Guay!
blanco/a iQué Guay!	el perro iQué Guay!	el avestruz iQué Guay!	la coca cola iQué Guay!	el insecto iQué Guay!
negro/a iQué Guay!	el gato iQué Guay!	el pirata iQué Guay!	la leche iQué Guay!	el helado iQué Guay!
azul iQué Guay!	el caballo iQué Guay!	el actor iQué Guay!	el pan iQué Guay!	el pollo iQué Guay!
naranja iQué Guay!	el toro iQué Guay!	el pájaro iQué Guay!	la piña iQué Guay!	el polo iQué Guay!
marrón iQué Guay!	el zorro iQué Guay!	la vaca iQué Guay!	el zumo iQué Guay!	el postre iQué Guay!
rosa iQué Guay!	el loro iQué Guay!	la manzana iQué Guay!	el tomate iQué Guay!	el mole iQué Guay!
violeta iQué Guay!	el tío iQué Guay!	la mascota iQué Guay!	la barra de pan iQué Guay!	la aceituna iQué Guay!
gris iQué Guay!	la tía iQué Guay!	la naranja iQué Guay!	el croasán iQué Guay!	la albóndiga iQué Guay!
	el jamón iQué Guay!	la patata iQué Guay!	la luna iQué Guay!	el dragón iQué Guay!
	el sol iQué Guay!	el sombrero iQué Guay!	el corazón iQué Guay!	la tortilla iQué Guay!

Canción – Te quiero (track 58)

TE QUIERO

**Tú eres el aire
Que quiero besar
Tú eres el cuerpo
Que quiero sentir.**

Jij bent de lucht
Die ik wil zoenen
Jij bent het lichaam
Dat ik wil voelen.

**Tú eres la rosa
Qué quiero mirar
Tú eres la luz
Que quiero seguir.**

Jij bent de roos
Die ik wil zien
Jij bent het licht
Dat ik wil volgen.

**Tú eres la idea
Que quiero soñar
Tú eres la vida
Qué quiero vivir.**

Jij bent het idee
Dat ik wil dromen
Jij bent het leven
Dat ik wil leven.

**Besar, sentir, mirar
Seguir, soñar, vivir ...
¡Te quiero!**

Kussen, voelen, kijken
Volgen, dromen, leven
Ik hou van je!

Luister het liedje klassikaal: 1. Wat hebben de leerlingen begrepen?

- Luister nogmaals:
2. De leerlingen schrijven de woorden op die ze kennen.
 3. Behandel nu de hele tekst.
 4. Haal de werkwoorden eruit en vervoeg ze helemaal.
 5. Zet de tekst in het meervoud.
 6. Zing het lied mee.

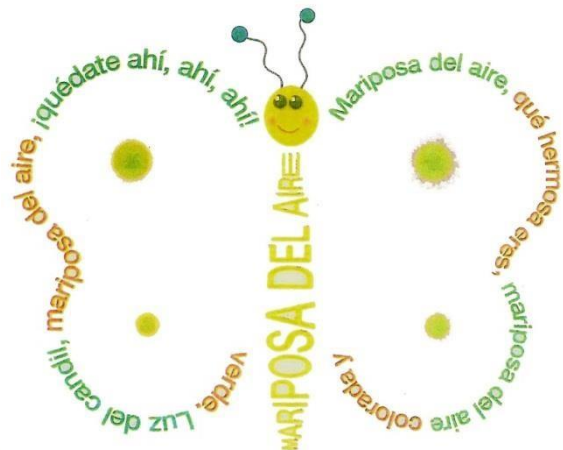
Tip: Je kunt het lied ook zingen op een ouderavond, waarop je de toneelstukjes uitvoert.

Extra Actividad: Maak een gedicht van 5 zinnen over de liefde, dieren, eten of een ander onderwerp. Dit kan natuurlijk uitstekend in het portfolio van de leerlingen. **PORTFOLIO**

Regels: Maak het niet te ingewikkeld. Gebruik alleen woorden uit het boek. Het hoeft niet te rijmen. Wel kun je het gedicht op een bijzondere manier presenter in of met een mooie tekening.

*Eres amarilla, verde y rosa,
Mi bonita mariposa,
Con muchos colores románticos,
Eres siempre mi amiga,
Estrella del jardín.*

Bron: De Vlindervallei, Amersfoort

Extra actividad: maak een (kleuren)elfje

Een elfje is een gedicht van elf woorden, verdeeld over vijf regels.

Zin 1 bestaat uit 1 woord: een kleur	bloedzwart	roja
Zin 2 uit 2 woorden: zelfst.nw.	mijn hart	una manzana
Zin 3 uit 3 woorden: een plaats	in de kast	en la mesa
Zin 4 uit 4 woorden: werkwoord	ik haal het eruit	la voy a comer
Zin 5 uit 1 woord: samenvatting/clou	kopen?	¿vale?

14. werkboek

1. *Contesta a las preguntas.* Deze oefening moeten de leerlingen naar eigen idee invullen. Sommigen zullen wel van paarden houden, anderen niet. Het is leuk om deze oefening klassikaal of in tweetallen na te kijken.

Extra: je kunt er een spel van maken. Verdeel de klas steeds in twee groepen naar gelang hun voorkeur: wel/niet houden van paarden, van fruit, van in een restaurant eten, van koffie of van skieën. De docent zegt: a la izquierda: te gusta....., a la derecha: no te gusta. De kinderen verwisselen steeds van plek. Is er ook wel eens een vak leeg?

2. *Completa.* Deze oefening herhaalt de basisstof van voorgaande hoofdstukken.

3. *¿Qué es?* De leerlingen combineren het woord met de beschrijving.

Extra: Je kunt als extra opdracht vragen of de kinderen iets/een plaatje van thuis meenemen en dat beschrijven in één zin. Voor de spontane conversatie kun je ook zelf wat plaatjes of poppetjes/diertjes meenemen. In de speelgoedwinkel zijn soms aanbiedingen van poppetjes als smurven of dieren. Ook de supermarkten hebben soms spaaracties. Lego of playmobilpoppetjes en diertjes zijn ook prima.

Opdracht: Neem wat mee van thuis en zeg er iets over in 2 of 3 zinnen.

Voorbeeld: *Este es un elefante. Es gris y grande. Come verdura.*
Es un pitufo. Es azul y rojo. Es pequeño.

Gebruik ook nieuwe plaatjes en maak een bijzondere combinaties die niet kloppen: een groene koe, een gele olifant, een rode hond etc.

4. *Los artículos*. Hier vul je de lidwoorden in.

Los Artículos

	Masculino		Feminino	
	Singular	Plural	Singular	Plural
Definidos	el	los	la	las
Indefinidos	un	unos	una	unas

© Woodward Spanish

www.spanish.cl

www.woodwardspanish.com

Extra: de kinderen schrijven zelf nog 5 andere woorden met lidwoord op. Ga in een kring zitten. Zeg een woord zonder lidwoord tegen je buurman. Hij/zij moet het lidwoord erbij zeggen. Is het fout, dan ga je de andere kant op. Snelheid bij dit spel is belangrijk.

5. *Pequeñas palabras*. Vertaal deze woorden. Ze zijn erg belangrijk. Er is een oefening in Wordwall speciaal voor deze woordjes. [Klik hier om dat te openen](#). Zorg dat de leerlingen deze woordjes goed kennen.

6. *Te quiero*. Het werkwoord *querer* is al behandeld in hoofdstuk 11. Maar in de betekenis van *houden van* is het nieuw. Je kunt de vervoeging weer op het bord zetten en dan of *me* of *te* ervoor plaatsten. Zo'n overzicht maakt veel duidelijk.

<i>quiero</i>	ik wil	<i>te quiero</i>	ik houd van jou
<i>quieres</i>	jij wilt	<i>me quieres</i>	jij houdt van mij
<i>quiere</i>	hij/zij/u wilt	<i>me quiere</i>	hij/zij/u houdt van mij
<i>queremos</i>	wij willen	<i>te queremos</i>	wij houden van jou
<i>queréis</i>	jullie willen	<i>me queréis</i>	jullie houden van mij
<i>quieren</i>	zij willen	<i>te quieren</i>	zij houden van jou

Extra: Je kunt de woordjes uit oefening 5 gebruiken bij oefening zes als toevoeging. Weten de leerlingen welke ze zouden kunnen gebruiken en waar ze ze moeten plaatsen?

7. *Lee y comprende*. Dit is weer een oefening in tekstbegrip. Zie ook werkboek 13.1.

Te
quiero
mucho

15. ¿QUÉ HACES EN TU TIEMPO LIBRE?

Tekstboek

Luister gezamenlijk naar de dialoog met het boek gesloten. Vraag wat de leerlingen ervan begrijpen. Luister nogmaals terwijl iedereen meeleeft met de tekst. Daarna lezen twee leerlingen de dialoog hardop voor. Je kunt twee andere leerlingen het nogmaals laten lezen. Oefen de dialoog daarna in tweetallen.

Vanaf nu zullen er ook af en toe teksten in het boek staan. Je behandelt ze hetzelfde als de dialogen. Raad je leerlingen aan de teksten ook thuis hardop te oefenen. Vervolgens kun je de grammatica behandelen. De *juego* en de *actividad* kun je het beste doen, nadat je de grammatica goed geoefend hebt.

Grammatica - dagen van de week - jaargetijden

Oefen de dagen en jaargetijden in een kring. Maakt iemand een fout, dan ga je

de andere kant op. Snelheid is ook hier van groot belang. [Als je hier klikt](#), krijg je een oefening met de dagen van de week Engels/Spaans. Dat is extra leuk omdat ze ook voor Engels deze woorden moeten kennen. [Als je hier klikt](#), krijg je een oefening met de uitspraak van de dagen van de week. Voor de kruiswoordpuzzel van Zorro zoals rechts afgebeeld, [kun je hier klikken](#). Uitprinten en uitdelen!

Het werkwoord *hacer* – maken, doen

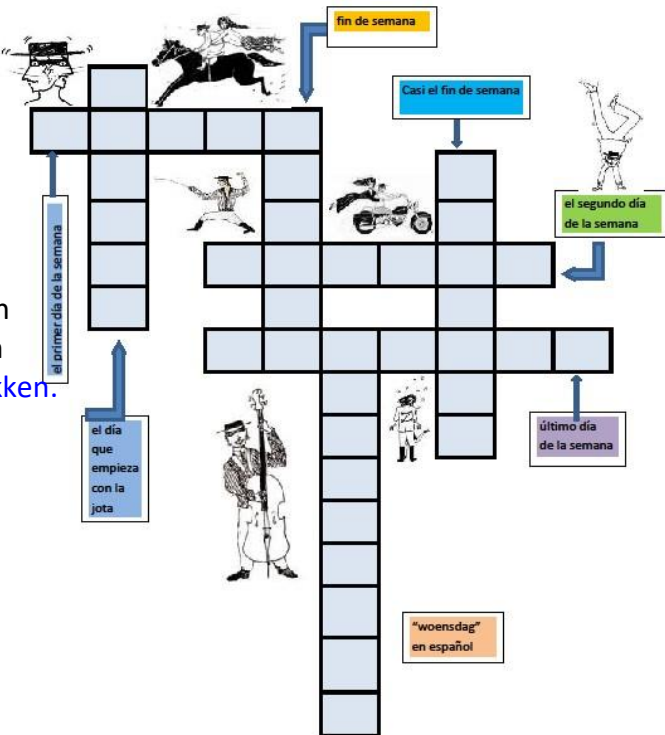
Hacer wordt gebruikt om te vragen wat iemand doet of maakt. In het antwoord gebruik je vaak hetzelfde werkwoord niet meer, maar een ander werkwoord dat de activiteit aangeeft.

Ejemplo: ¿Qué haces? Toco la guitarra.

Bij opdracht 5 in het oefenboek kun je dit goed laten zien.

Vaste uitdrukkingen:

- *hacer las compras* = boodschappen doen
- *hacer los deberes* = huiswerk maken

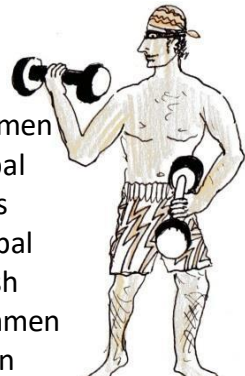

Los días de la semana:

maandag =	vrijdag =
dinsdag =	zaterdag =
woensdag =	zondag =
donderdag =	

Lijst met sporten:

ciclismo	wielrennen		
ciclismo de montaña	mountainbiken		
bucear	duiken	judo	judo
boxeo	boxen	esgrima	schermen
hockey hierba	veldhockey	fútbol	voetbal
baloncesto	basketbal	tenis	tennis
béisbol	baseball	balonmano	handbal
voleibol	volleyball	squash	squash
remo	roeien	natación	zwemmen
correr	hardlopen	hacer footing	joggen

halterofilia = gewichtheffen

Actividad

Lijst met overige bezigheden:

gitaarspelen	<i>tocar la guitarra</i>
lezen	<i>leer</i>
computeren	<i>navegar por internet</i>
chillen	<i>relajarse</i>
uitgaan	<i>salir con amigos</i>
muziek luisteren	<i>escuchar música</i>
naar de film gaan	<i>ir al cine</i>
televisie kijken	<i>ver la tele</i>
gamen	<i>jugar con videojuegos</i>
studeren	<i>estudiar</i>
fietsen	<i>montar en bicicleta</i>

Als de kinderen zelf nog andere hobby's hebben, kun je die op het bord schrijven. Bij de tweede actividad oefenen we de ontkenning en de tijdsaanduiding. Ook hier kun je op het bord weer wat woordjes zetten om de oefening te vergemakkelijken. Gebruik ook de dagen van de week. Het gaat om het maken van zinnetjes, niet om het verzinnen van woorden.

Handige woordjes: *siempre, nunca, también, a veces* (soms), *los lunes, cada día* (elke dag), *una vez por semana* (één keer per week)

Let op: *los lunes, los viernes* = elke maandag, elke vrijdag

Juego – adivinar

De kinderen beelden een hobby of

bezigheid uit en de anderen moeten raden wat het is. Je kunt als het moeilijk blijkt te zijn een aantal hobby's op het bord zetten en de kinderen daaruit laten kiezen. Als je een smartboard hebt, kun je deze pagina erop zetten.

comer una hamburguesa

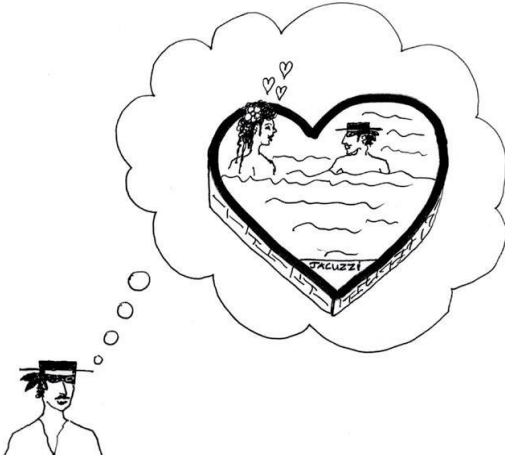

cuidar las plantas

la esgrima

15. Werkboek

1. ¿Qué hace Zorro en su tiempo libre? Deze oefening kun je invullen met behulp van de tekst uit het tekstboek. Daar staan alle activiteiten die Zorro onderneemt in zijn vrije tijd.

2. Wat gaat iedereen doen? Vertaal. Het werkwoord *ir* wordt hier herhaald in een vertaal oefening.

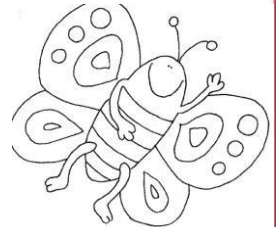
Extra: je kunt de kinderen het werkwoord *ir* weg

laten halen. Hoe wordt de zin dan? Wat betekent het?

Extra: Na de oefening gemaakt te hebben, kun je elkaar er vragen over stellen.

Ejemplo: Quien va a bailar esta noche? Leuk in tweetallen.

3. Colorea la mariposa. Kleuren oefening. [Je kunt hier een tekening](#) uitprinten om in het portfolio te doen. **PORTFOLIO**

4. ¿Cómo se dice en español? Als bij deze oefening nog veel fouten worden gemaakt, kijk dan waar dat aan ligt. Zitten de werkwoorden er nog niet goed in? Of is het de woordvolgorde? Je kunt de kinderen elk een eigen zin laten maken en vertalen of ruilen met klasgenootjes en samen nakijken.

5. Piensa en cinco cosas que vas a hacer. Dit is een vrije oefening, maar het is wel de bedoeling dat het werkwoord *ir* wordt gebruikt. Sommige kinderen zullen hierbij een woordenboek gebruiken. Schrijf de nieuwe woorden op het bord. Ook als ze te moeilijk zijn om te onthouden. Beloon eigen initiatief!

6. Subraya tus aficiones. Je kunt ook hier de lijst met hobby's uitbreiden met eigen woorden. Soms kun je bij deze zinnen een werkwoord gebruiken. Welke zijn dat? Klassikaal of in tweetallen erover laten nadenken en opschrijven.

Ejemplo: ver una serie, visitar un museo, ir a la playa.

7. Completa y traduce. Een invuloefening die de werkwoorden herhaalt.

A Zorro le gusta el motociclismo con su novia Elena, que no tiene miedo.

¡No tengo miedo nunca!

16. ¿QUÉ TIPO DE MÚSICA TE GUSTA?

Tekstboek

Luister gezamenlijk naar de dialoog met het boek gesloten. Vraag wat de leerlingen ervan begrijpen. Luister nogmaals terwijl iedereen meeleeft met de tekst. Daarna lezen twee leerlingen de dialoog hardop voor. Je kunt twee andere leerlingen het nogmaals laten lezen. Oefen de dialoog daarna in tweetallen. Raad je leerlingen aan de teksten ook thuis hardop te oefenen. Vervolgens kun je de grammatica behandelen. De *juego* en de *actividad* kun je het beste doen, nadat je de grammatica goed geoefend hebt. Hierna kun je ook de tweede dialoog behandelen.

Grammatica – het werkwoord poder

Het werkwoord *poder* heeft een klinkerwisseling in de eerste drie (enkelvoud) en de zesde (meervoud) vorm. Let erop dat de kinderen bij het aanleren van de vervoegingen de klemtoon op de juiste plek leggen. Dat is ook de plek waar de klinkerwisseling komt. Er zijn meer werkwoorden als *poder*, soms met andere klinkerwisselingen: zoals *deels*, *tener*, *querer* en *jugar*. Je kunt de werkwoorden op het bord zetten, zodat de overeenkomsten duidelijk worden. Oefen dit werkwoord weer in een kring of met de dobbelsteen.

ENERO	JULIO
FEBRERO	AGOSTO
MARZO	SEPTIEMBRE
ABRIL	OCTUBRE
MAYO	NOVIEMBRE
JUNIO	DICIEMBRE

Los meses

De maanden kun je oefenen met een memoriespel van de site. [Klik hier om het te downloaden](#). Het bestaat uit 24 kaartjes met 12 Nederlandse maanden en 12 Spaanse maanden. Je kunt het uitprinten en uitknippen. De kinderen moeten de vertalingen als paren bij elkaar zoeken. Wel steeds hardop zeggen welke kaartjes je omdraait.

Actividad – hobby van je popster

Deze oefening moeten de kinderen niet te moeilijk maken. Een paar zinnnetjes is genoeg voor een leuk interview. Wijs de kinderen er ook op dat niet alles waar hoeft te zijn. Het moet natuurlijk wel geloofwaardig zijn!

Voorbeeld:

¿Cómo te llamas?

Me llamo Beyoncé.

¿Qué haces en tu tiempo libre?

En mi tiempo libre me gusta nadar en el mar.

¿Te gusta escuchar música también?

Sí, me gusta la música de Mercedes Ferrer.

¿Qué tipo de música es?

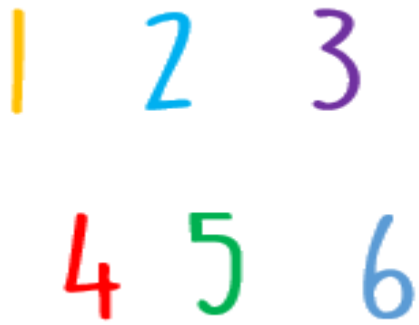
Es música pop, pero no muy moderna.

¿Tienes mascotas?

No, no tengo tiempo para cuidar las mascotas.

Actividad – cumpleaños

Wanneer is je verjaardag? En wat wil je hebben? De leerlingen moeten cadeaus kiezen waarvan ze de woorden kennen. Waarom vraag je eigenlijk geen olifant? Of een pandabeer? Maak er iets leuks van! Oefen ook het verjaardagsliedje weer eens. (track 18, tekst op pagina 42)

Cijfers tot en met 30

Nu is het wellicht handig om ook de cijfers tot en met 31 te leren. Ze staan allemaal onderaan de pagina's. Op pagina 52 staan de cijfers tot 20. Om de cijfers te oefenen kun je in de kring tellen, of iedereen een cijfer onder de 30 op een kaartje laten zetten. Ze moeten om de beurt hun cijfer hardop zeggen en dan in een rij op volgorde gaan staan.

Ezelen, een hilarische werkwoord oefening

[Als je hier klikt](#), krijg je een spel dat je kunt uitprinten en uitknippen. Het is geschikt om te gebruiken bij het Ezelen, een hilarisch spel. Doe dit dus niet aan het begin van de les!

Je neemt een set van vier kaartjes van hetzelfde werkwoord per kind. Je neemt voor zes kinderen dus de eerste zes werkwoorden. Er zijn kaartjes voor maximaal tien kinderen. Een grotere groep is ook niet leuk. Je kunt dan beter twee equipes maken, waarvan de winnaars tegen elkaar moeten spelen.

Voor dit spel moet de groep aan een grote tafel zitten of de tafeltjes aanschuiven. De kinderen zitten naast elkaar om de tafel. Doel van het spel is zo snel mogelijk een set van vier dezelfde werkwoorden krijgen. Er zijn vier vervoegingen in het spel, dus ze moeten wel opletten of ze de goede kaarten krijgen.

Je schudt de kaarten en iedereen krijgt er vier. Nu moeten de kinderen tot drie tellen en dan een kaartje dat ze niet kunnen gebruiken doorschuiven. Dat moet allemaal tegelijk. Op een gegeven moment heeft iemand vier bij elkaar passende kaarten. Hij legt snel zijn duim op de tafelrand, maar zegt niets. Hij speelt gewoon door. Andere kinderen die de duim zien, leggen ook hun duim op tafel, ongeacht of ze een set van vier hebben. Diegene die het laatst zijn duim op tafel legt, is de ezel.

Het is dus belangrijk dat je snelheid behoudt met het kaarten kiezen en doorgeven. Ook moet je opletten of iemand al zijn vinger op de tafel heeft gelegd.

Juego – spelletjes

la charanca = hinkelen

el bote = blikje trap

la peste alta = voetje van de vloer

pica pared = Annemaria koekoek

las sillan = stoelendans

tocar y parar = tikkertje

Kennen de kinderen deze spelletjes?

Spelen ze ze nog wel eens op het schoolplein?

16. werkboek

1. Relaciona. Zoek de tekstballonnetjes bij elkaar. Welke werkwoorden worden er gebruikt?
2. Elige. Hier moet je kiezen uit twee mogelijkheden. Welke kies je en waarom?
3. Traduce. Vertaal opdracht 2 in het Nederlands. Als variatie kun je ook de oefening in het meervoud zetten.
4. Traduce las frases. Van het Nederlands naar het Spaans vertalen.
5. ¿Cuántas patas? Tel de poten van de dieren en schrijf het cijfer op . Je kunt ook de cijfers laten uitschrijven. Het is nog niet zo gemakkelijk om dat foutloos te doen.

Zoek plaatjes van meer dieren:

¿Cuántas patas tiene la mariquita? Tiene seis patas!

6. Responde. Beantwoord de vragen in het Spaans. Dit is een vrije oefening, waarbij de leerlingen hun eigen mening naar voren kunnen brengen. Kijk of de leerlingen ook nog een vervolgvraag zouden weten op deze vragen.

Voorbeeld: ¿Quieres un zumo de tomate? No, no quiero un zumo de tomate.

¿Por qué no? Porque no me gusta.

Extra oefeningen

Op de site kun je onder *Extra lesmateriaal, Spelletjes* een aantal flitskaartjes vinden. Deze zijn om uit te printen en uit te knippen (idealiter ook plastificeren).

[Klik hier voor een vertaalspelletje](#). Als je meerdere setjes maakt, kun je groepjes tegen elkaar laten spelen als een wedstrijd. Wie is het eerste klaar en heeft het meeste goed? Of speel gezamenlijk tegen de tijd. (= minder competitief)

[Klik hier voor een spelletje](#) met in stukken gehakte Spaanse zinnen. Het zijn wel veel zinnetjes. Je kunt ervoor kiezen om slechts een deel te gebruiken. Anders duurt het misschien ook te lang voor de kinderen.

Foto: Sue Thomas

17. VAMOS A BAILAR

Tekstboek

Luister gezamenlijk naar de dialoog met het boek gesloten. Vraag wat de leerlingen ervan begrijpen. Luister nogmaals terwijl iedereen meeleeft met de tekst. Daarna lezen twee leerlingen de dialoog hardop voor. Je kunt twee andere leerlingen het nogmaals laten lezen. Oefen de dialoog daarna in tweetallen. De tekst behandel je hetzelfde als de dialogen. Raad je leerlingen aan de teksten ook thuis hardop te oefenen. Vervolgens kun je de grammatica behandelen. De *juego* en de *actividad* kun je het beste doen, nadat je de grammatica goed geoefend hebt.

Grammatica – het lijdend voorwerp achter het hele werkwoord

In een zin met twee werkwoorden, is soms één van de twee een heel werkwoord. Als dat zo is, mag je het persoonlijk voornaamwoord erachter plakken. Je schrijft het dus aan het hele werkwoord vast. De persoonlijke voornaamwoorden kan een lijdend voorwerp zijn of een meewerkend voorwerp. In het boek behandelen we alleen het persoonlijk voornaamwoord als lijdend voorwerp en alleen het enkelvoud. (me, te, lo/la)

Extra voorbeelden: *Va a buscar***me**. Hij komt me halen.
*¿Puedo llamar***te** *más tarde?* Mag ik je later bellen?
*Voy a visitar***la** *esta noche.* Ik ga haar vanavond bezoeken.
*Quieres ver***lo** *pronto.* Jij wilt hem spoedig zien.

Het werkwoord venir – komen en decir – zeggen

Oefen ook deze werkwoorden weer in een kring, liefst elke week een keer. Sommige docenten beginnen iedere les met een rondje werkwoorden. Dat werkt wel goed.

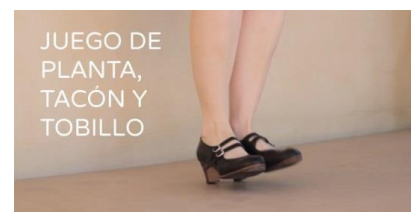
Actividad

Deze activiteit kun je doen als je de tekst gelezen hebt. Doe het in tweetallen zodat iedereen aan de beurt komt.

Extra: [klik hier voor een filmpje over](#) hoe je je voeten kunt gebruiken bij flamenco. Dit gaat over de basis van de voeten. Het is natuurlijk moeilijk, maar de kinderen kunnen dit “stampen” wel een keer

oefenen om het te beleven. Goed rechtop staan en langzaam beginnen!

Voor [een filmpje met een korte voorstelling](#) klik je hier.

Canción: Paco en María

In de calle real in sevilla
wonen paco en Maria
het is feest in andalucia
feria de sevilla

vandaag moest het gebeuren
vandaag ging hij haar vragen
hij kon niet langer wachten
het duurde al honderden dagen

met de dans zou hij haar vragen
maar hij was een beetje bang
dat zij hem af zou wijzen
omdat hij niet dansen kan

op de straten klinkt muziek
paco plukt zijn snaren
op het ritme van de sevillana
maria kamt haar haren (herhaal)

muziek: Herman Link

Een hele gave opname van dit lied kun je vinden door [op deze link te klinken](#). Life met dans!
Leuk om te laten zien.

Actividad – souvenir meenemen

waaier	abanico
castagnetten	castañuelas
flamenco-rok	falda de flamenco
oorbellen	pendientes
peinetas	haarkam met versiering
blouse	blusa flamenca
jurk	vestido de flamenco

Behalve de oorspronkelijke flamencojurk zijn er nu ook allerlei hippe variaties van deze jurk te krijgen. Er zijn modeshows, waar de grote couturiers deze jurken ontwerpen. Laat de kinderen wat voorbeelden zien op internet en laat ze zelf eens een bijzondere jurk of pak ontwerpen. **PORTFOLIO**

Waar dragen de Spanjaarden nog een flamencojurk?

In Sevilla op de Feria kun je nog veel jurken zien. De jurk is ook aan mode onderhevig, dus ieder jaar kun je weer andere mooie creaties bewonderen: strak tot de knieën, of juist los, bloem hoog of laag op het hoofd. Zeven dagen lang is het feestterrein vol prachtige mensen!

SIMOF - Salón Internacional de Moda Flamenca

Duizenden jurken, modeshows, stoffen, sieraden, alles wat te maken heeft met flamencomode kun je zien op de drie dagen durende SIMOF, elk jaar in januari/februari in Sevilla. Er zijn prijzen van duizenden euro's voor onder andere het mooiste ontwerp en het beste model. Uiteraard bezoeken nationale beroemdheden de beurs.

17. Werkboek

1. Responde en frases enteras – antwoord met hele zinnen Bij deze oefening is het belangrijk, zoals de titel al zegt om met hele zinnen te antwoorden. Dat is natuurlijk altijd belangrijk. Ook op gesloten vragen moeten leerlingen met een hele zin antwoorden. Herhaling is de kracht van de boodschap.
2. Haz palabras – maak woorden Je kunt de leerlingen ook zelf een woord laten opschrijven en in stukken knippen. Uitwisselen met de burens en spelen maar!

3. Cuenta – vertel Bij deze oefening blijkt meteen hoe veel een leerling al weet (of niet). Sommige kunnen hele verhalen opschrijven en andere niet. Als het niet zo goed lukt, kun je een extra huiswerkopdracht meegeven. Vertel in vijf zinnen iets over je familie, je huisdier, je vriend of vriendin.
4. Dibuja - teken Dit is een oefening voor kinderen die van tekenen houden. Als dat niet zo is, kun je de leerlingen ook vragen er plaatjes bij te zoeken op internet of uit een tijdschrift. Als het er mooi uitziet, kunnen ze het gebruiken voor hun portfolio. **PORTFOLIO**
5. Contesta las preguntas – beantwoord de vragen Dit is een oefening over de algemene kennis van Spanje en de flamenco in het bijzonder.
6. Busca información – zoek informatie Deze oefening kun je gebruiken om de laatste vijf of tien minuten van de les te vullen. Zo leren kinderen ook zoeken op internet (als zedat al niet konden).
7. Ayuda el pulpo Besteed ook aandacht aan het werkwoord ayudar, uit de titel van de oefening. Het is een regelmatig werkwoord op –ar. Hoe verbuig je het dan?

18. CULTURA DE MÉXICO

Tekstboek

Luister gezamenlijk naar de dialoog met het boek gesloten. Vraag wat de leerlingen ervan begrijpen. Luister nogmaals terwijl iedereen meeleest met de tekst. Daarna lezen twee leerlingen de dialoog hardop voor. Je kunt twee andere leerlingen het nogmaals laten lezen. Oefen de dialoog daarna in tweetallen. De tekst behandel je hetzelfde als de dialogen. Raad je leerlingen aan de teksten ook thuis hardop te oefenen. Vervolgens kun je de grammatica behandelen. Een leuke tip voor de laatste les vind je verderop bij dit hoofdstuk: een leuk Mariachi-lied met een oefening erbij.

Grammatica – werkwoorden

De werkwoorden *creer* en *ver* worden aangereikt. Misschien weer even oefenen met de dobbelsteen of in de kring?

In dit hoofdstuk wordt ook het werkwoord *hay* geïntroduceerd. Het wordt alleen in de woordenlijst genoemd, maar het is wellicht verstandig om er wat meer aandacht aan te besteden. *Hay* wordt in het Nederlands vaak vertaald met 'er is/er zijn'.

Voorbeelden: *Hay perros en el parque.*
Hay dos perros en el parque.
Los perros están en el parque.
¿Hay helado?

Er zijn honden in het park.
Er zijn twee honden in het park.
De honden zijn in het park.
Is er ijs?

Actividad

De kinderen nemen iets mee van huis. Als ze niets hebben, kunnen ze ook een plaatje op internet zoeken van iets dat ze leuk vinden en dat meenemen. Ze kunnen er iets over vertellen in het Nederlands, maar ook in het Spaans.

Voorbeeld:

Este sombrero es de mi abuelo. *Es de México. Es amarillo, verde y rojo. Me gusta porque es muy bonito.*

Actividad

Bij de tweede activiteit moeten de kinderen iets in hun hoofd nemen. Als dit moeilijk gaat, kun je ook met plaatjes werken die ze zeker kennen. Bijvoorbeeld die uit hoofdstuk 7 *Las Compras*. [Klik hier om hem te laten zien](#).

Juego

Het spel is een geheugenspelletje waarbij het vocabulaire ook wordt geoefend. Probeer het spel steeds kort te spelen, bijvoorbeeld vijf minuten. Hoeveel woorden hebben de kinderen dan in één zin onthouden? Je kunt het ook met andere thema's spelen, etenswaren, dieren etc.

Cancion La Cucaracha

Dit liedje is niet zo moeilijk. De kinderen kunnen het leren zingen. Leuk voor een ouderavond. Vaak kennen de ouders wel de wijs, maar niet de woorden.

Laatste les voorstel: Canción del Mariachi met Antonio Banderas

[Klik hier voor een leuk Mariachi-liedje op Youtube.](#)

[Klik hier voor de bijbehorende oefening.](#)

De tekst kun je op het smartboard laten zien.

*Soy un hombre muy honrado,
Que me gusta lo mejor
Las mujeres no me faltan,
Ni el dinero, ni el amor*

Ik ben een heel eerlijke man,
Die alleen maar van het beste houdt
Het ontbreekt mij niet aan vrouwen,
Noch aan geld, noch aan liefde

*Jineteando en mi caballo
Por la sierra yo me voy
Las estrellas y la luna
Ellas me dicen donde voy*

Al rijdend op mijn paard
Door de bergen ga ik
De sterren en de maan,
Die zeggen me waarheen te gaan

Refrán

*Ay, ay, ay, ay
Ay, ay mi amor
Ay mi morena,
De mi corazón*

Refrein

*Ay, ay, ay, ay
Ay, ay mijn liefde
Ay mijn brunette
Van mijn hart*

*Me gusta tocar guitarra
Me gusta cantar el sol
Mariachi me acompaña
Cuando canto mi canción*

*Ik houd van gitaar spelen
Ik houd ervan naar de zon te zingen
Mariachis vergezellen mij
Als ik mijn lied zing*

*Me gusta tomar mis copas
Aguardiente es lo mejor
También el tequila blanco
Con su sal le da sabor*

*Ik houd van een glaasje drinken
Brandewijn is het lekkerst
En ook houd ik van witte tequila
Met haar zout geeft ze smaak*

Fuente: www.metrolyrics.com

18. Werkboek

1. Schrijf instrumenten op met lidwoord. Dit is een oefening voor het herhalen van het vocabulaire.

2. Zoek het verschil tussen een Spaanse en een Mexicaanse tortilla op. Hier kunnen de kinderen ook in het Spaans proberen te antwoorden.

Las diferencias son:

- * *Una tortilla española haces con huevos patatas y cebollas.*
- * *Una tortilla mexicana haces con harina de maíz.*
- * *Una tortilla española comes como tapa.*
- * *Una tortilla mexicana comes como quesadilla, burrito o enchilada.*
- * *Una tortilla española comes por la tarde.*
- * *Una tortilla mexicana comes 13:30 y 15:30.*

3. Completa – verbeter de gekke zinnen

Deze zinnen zijn grammaticaal niet fout, maar toch niet correct. Er zijn bij de antwoorden meerdere mogelijkheden. Als extra opdracht kun je de kinderen elk ook zo een zin laten maken. Dat kan gek zijn, maar ook dichtterlijk, bijvoorbeeld *Toco la luna. ¿Ves la música?*

4. Contesta las preguntas – beantwoord de vragen

Dit is algemene kennis, die je natuurlijk kunt uitbreiden met andere hoofdsteden. Hoe heten deze steden in het Spaans. Kijk ook hoe de landen in het Spaans heten.

Extra opdracht: Je kunt bijvoorbeeld ook als huiswerk opgeven dat de leerlingen opzoeken hoe de munteenheden van de Zuid-Amerikaanse landen heten. **PORTFOLIO**

Argentina/Chile/Uruguay/Cuba: peso

Colombia/ República Dominicana/México: peso

El Salvador/Costa Rica: colón (Cristóbal Colón)

Honduras: lempira (vrijheidsstrijder)

Panamá: balboa (Vasco Núñez de Balboa)

Venezuela: bolívar (Simón Bolívar)

Guatemala: quetzal (nationale vogel)

Belize/Ecuador: dollar

Perú: sol (solidus is oude Romeinse munt)

Bolivia: boliviano Paraguay: guaraní (indiaanse taal/volk)

Nicaragua: córdoba (Francisco de Córdoba)

5. ¿Cuántos hay? Hier leren de kinderen verder hoe je het werkwoord *hay* kunt gebruiken. De uitleg erbij staat in deze handleiding aan het begin van dit hoofdstuk.

Extra oefenzinnen met *hay/estar*:

Let op: als er in de Nederlandse zin er bij staat of bij kan staan, is het bijna altijd *hay*.

- a. muchos elefantes en África. Er zijn veel olifanten in Afrika.
- b. Los elefantes..... en un parque nacional. De olifanten bevinden zich in een nationaal park
- cparques nacionales en África del Sur. Er zijn nationale parken in Zuid Afrika.
- d. ¿ elefantes en Los Países Bajos o Bélgica? Zijn er olifanten in Nederland of België?
- e. Sí, en el zoo. Ja, die zitten in de dierentuin.

6. *Lee y comprende* – lees en begrijp

Dit is een leesvaardigheidsoefening met vragen in het Nederlands. De getallen die hier gegeven worden zijn nog niet behandeld. Dat kun je natuurlijk wel doen, als de kinderen er naar vragen.

Los Números

The Numbers in Spanish

0 cero	10 diez	20 veinte	30 treinta
1 uno	11 once	21 veintiuno	31 treinta y uno
2 dos	12 doce	22 veintidós	32 treinta y dos
3 tres	13 trece	23 veintitrés	33 treinta y tres
4 cuatro	14 catorce	24 veinticuatro	34 treinta y cuatro
5 cinco	15 quince	25 veinticinco	35 treinta y cinco
6 seis	16 dieciséis	26 veintiséis	36 treinta y seis
7 siete	17 diecisiete	27 veintisiete	37 treinta y siete
8 ocho	18 dieciocho	28 veintiocho	38 treinta y ocho
9 nueve	19 diecinueve	29 veintinueve	39 treinta y nueve
40 cuarenta	50 cincuenta	60 sesenta	70 setenta
41 cuarenta y uno	51 cincuenta y uno	61 sesenta y uno	71 setenta y uno
42 cuarenta y dos	52 cincuenta y dos	62 sesenta y dos	72 setenta y dos
43 cuarenta y tres	53 cincuenta y tres	63 sesenta y tres	73 setenta y tres
44 cuarenta y cuatro	54 cincuenta y cuatro	64 sesenta y cuatro	74 setenta y cuatro
45 cuarenta y cinco	55 cincuenta y cinco	65 sesenta y cinco	75 setenta y cinco
46 cuarenta y seis	56 cincuenta y seis	66 sesenta y seis	76 setenta y seis
47 cuarenta y siete	57 cincuenta y siete	67 sesenta y siete	77 setenta y siete
48 cuarenta y ocho	58 cincuenta y ocho	68 sesenta y ocho	78 setenta y ocho
49 cuarenta y nueve	59 cincuenta y nueve	69 sesenta y nueve	79 setenta y nueve
80 ochenta	90 noventa	100 cien	1.000 mil
81 ochenta y uno	91 noventa y uno	101 ciento uno	2.000 dos mil
82 ochenta y dos	92 noventa y dos	200 doscientos	10.000 diez mil
83 ochenta y tres	93 noventa y tres	300 trescientos	100.000 cien mil
84 ochenta y cuatro	94 noventa y cuatro	400 cuatrocientos	1.000.000 un millón
85 ochenta y cinco	95 noventa y cinco	500 quinientos	123.456.789
86 ochenta y seis	96 noventa y seis	600 seiscientos	ciento veintitrés millones,
87 ochenta y siete	97 noventa y siete	700 setecientos	cuatrocientos cincuenta
88 ochenta y ocho	98 noventa y ocho	800 ochocientos	y seis mil, setecientos
89 ochenta y nueve	99 noventa y nueve	900 novecientos	ochenta y nueve

Woodward Spanish

www.spanish.cl

www.woodwardspanish.com

7. Responde en forma negativa – antwoord ontkennend

Nu weten de kinderen vast wel hoe het moet. Maak de zinnen ook stellend. Verandert er dan wat?

8. Escribe una carta – schrijf een brief

Je kunt deze brief ook op een leuke ansichtkaart laten schrijven. Laat de kinderen elkaar eens een kaart sturen in het Spaans via de ‘gewone post’. Die kun je dan weer in het portfolio stoppen. Het is ook leuk om ze jou een kaart te laten sturen, waarin ze iets over zichzelf vertellen. Als ze hun naam er niet onder zetten, kun je raden wie het is geweest.

Noot van de samenstellers:

In deze handleiding hebben we ons uiterste best gedaan om alle auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot ons wenden.

Voor vragen en opmerkingen kun je je altijd tot ons wenden via *contact*.